

Partij	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord
CDA	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord
CDA-01	8	De gemeente Westland heeft beperkt invloed op exogene ontwikkelingen die op ons afkomen. Op welke ontwikkelingen hebben wij die beperkte invloed wel, zodat we daar naar kunnen kijken (pag. 8)?	Financiële hoofdlijnen	Externe ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die op basis van het huidige beleid op ons afkomen. Door beleidskeuzes kan de gemeente beperkt invloed uitoefenen de effecten van exogene ontwikkelingen. Denk bijvoorbeeld aan de maatregelen die de gemeente destijds trof om de gevolgen van Corona (exogene ontwikkeling) voor bepaalde doelgroepen te dempen.
CDA-02	8	We hebben geen structureel sluitende begroting in 2024 en komen 3 miljoen in 2024 tekort, aldus pagina 8. Later staat op pagina 10 dat we toch een sluitende begroting hebben. Moet de tekst op pagina 8 dan niet worden aangepast, aangezien dit doet lijken alsof we een niet sluitende begroting gaan aanleveren (pag. 8)?	Financiële hoofdlijnen	In de financiële hoofdlijnen laten we het verloop zien vanaf de begroting 2023 tot en met de begroting 2024. Ten tijde van het Perspectief, die op 5 juli ter kennisgeving aan de raad is aangeboden, was er geen sluitende begroting 2024. Maatregelen zoals in het Perspectief toegelicht, waren niet voldoende om de begroting sluitend te krijgen. Daarom zijn aanvullende maatregelen genomen bij de begroting 2024 om dit alsnog wel voor elkaar te krijgen.
CDA-03	11	Wat betekent uitbreiding van het OZB-areaal: betekent dit dat de opbrengsten toenemen als gevolg van inflatie, dat we bij meer partijen OZB gaan heffen of dat er meer bedrijven/woningen zijn om OZB te gaan heffen (pag. 11)?	Belastingen	Het aantal objecten welke worden betrokken in de heffing van de OZB is meer dan geraamd. In dit geval betreft het een toename van het aantal bedrijven, waardoor de OZB opbrengst structureel is toegenomen.
CDA-04	25	Welke wijziging van de woonvisie wordt er bedoeld (pag. 25)?	Vokshuisvesting - Volkshuisvesting	Bij het opstellen van de begroting was nog niet duidelijk hoe de actualisatie van de woonvisie vorm zou krijgen. Er is een addendum op de Woonvisie voorgesteld. Inmiddels heeft het college een initiatiefvoorstel ontvangen. Het college beraadt zich op een reactie op dit initiatiefvoorstel. Er is niet (meer) verder gewerkt aan een addendum vanuit de kant van het college om deze reden. Het initiatiefvoorstel wordt met reactie van het college geagendeerd voor de commissieweek van november en dan zou het mogelijk zijn om in december dit addendum te laten vaststellen.

CDA-05	24	De genoemde locaties dragen met 16 hectare (4 + 12 hectare) nog niet de helft bij aan het totaal (34,5 hectare), waar zijn de andere hectares te vinden (pag. 34)?	Gebiedsontwikkeling - Gebiedsontwikkeling	Het is correct dat er aan meer m ² bedrijventerrein behoefte is, dan dat er in lopende projecten wordt toegevoegd. In de in voorbereiding zijnde nieuwe bedrijventerreinenstrategie wordt de behoefte-raming inzichtelijk gemaakt en richting gegeven waar en op welke wijze Westland invulling kan geven aan de betreffende uitbreidingsvraag.
CDA-06	46	Westlands Klavertje: Wat houdt dit in, en wat bereiken we ermee (pag. 46)?	Mobiliteit en Economie - Economie	Het Westlands Klavertje is - op initiatief van het college B&W en MVO Westland - een keurmerk waarmee ondernemers zich in de kijker kunnen spelen bij bijvoorbeeld aanbestedingen. Het actieplan zal laten zien of er nog meer plekken zijn waar dit keurmerk voordelig is voor de gekeurde ondernemer.
CDA-07	48	Wat doet Westland na 2025 om bewoners die over moeten gaan op een warmtepomp te ondersteunen (pag. 48)?	Mobiliteit en Economie - Energietransitie	Het aanschaffen van een warmtepomp is de verantwoordelijkheid van de woningeigenaar. Gemeente verstrekt informatie over de werking van warmtepompen en verwijst inwoners naar de landelijke subsidiemogelijkheden.
CDA-08	52	Hoeveel lopende huisvestingsaanvragen zijn er (pag. 52)?	Mobiliteit en Economie - Arbeidsmigratie	Er zijn 2 lopende aanvragen. Dit zijn locaties die vergund zijn, namelijk kop van Honderdland en De Lier met een totaal van 938 bedden. Verder wordt er gewerkt aan huisvesting op het ABC terrein en de Flora Hollandgebied maar dit bevindt zich (nog) niet in een formeel vergunningstraject.
CDA-09	52	Hoeveel initiatieven c.q. aanvragen zijn er bij de gemeente bekend voor huisvesting van arbeidsmigranten op tuinderspercelen (pag. 52)?	Mobiliteit en Economie - Arbeidsmigratie	U bent in juni bijgepraat over de aanvragen. Per juni jongstleden hadden we bij de ITW 12 aanvragen voor tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten op tuinderspercelen ontvangen voor totaal 376 bedden. Sindsdien zijn nog 3 initiatieven met totaal 42 bedden bij ons binnengekomen.
CDA-10	55	Wat verklaart de relatief minder sterke stijging van vestiging van bedrijven t.o.v. het Nederlands gemiddelde (pag. 55)?	Mobiliteit en Economie - Economie	Zie antwoord op PvdA-11
CDA-11	63	Wat betekent 'dekking subsidieregeling verplaatsing woningen'? Wordt hiermee bedoeld het leeghalen van de reserve uit de VORM-subsidie voor glastuinbouwreconstructies (pag. 63)?	Mobiliteit en Economie - Economie	Nee. Er worden geen gelden onttrokken uit de subsidieregeling VORM. De gelden van de subsidieregeling VORM worden uit de algemene reserve gehaald en direct onder gebracht bij het direct beschikbare budget voor deze regeling.

CDA-12	64	Aan welke efficiencymaatregelen wordt er gedacht (pag. 60 Boekwerk)?	Doorontwikkeling Sociaal Domein	In de Verordening Maatschappelijke Ontwikkeling 2024 zijn we voornemens maatregelen op te nemen om de procedure voor het toekennen van WMO te verkorten en waar mogelijk te versimpelen. Hierdoor is het mogelijk om een groeiend aantal aanvragen met het huidige aantal medewerkers af te handelen.
CDA-13	61	Aan welke optimaliseringsmaatregelen wordt er gedacht (pag. 61 - boekwerk)?	Doorontwikkeling Sociaal Domein	Een integrale benadering biedt de mogelijkheid om prioriteit aan bepaalde ondersteuningsmaatregelen te geven (denk aan het aanpakken van problematische schulden voordat andere vormen van problematiek worden aangepakt zodat inwoners weer overzicht in hun leven krijgen en andere zorgen als vanzelf verminderen).
CDA-14	84	Wat wordt bedoeld met het stoplichtmodel en wat zijn de consequenties voor hulpvragers en de wachttijden (pag. 84)?	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	Het stoplichtmodel is bedoeld om, wanneer wachttijden oplopen, bepaalde maatregelen te nemen om het proces te versnellen. Omdat deze mogelijk ten koste gaan van de zorgvuldigheid is het te verkiezen om deze maatregelen alleen in te zetten wanneer de "seinen op rood" staan. We nemen deze maatregelen op in de Beleidsregels Maatschappelijke Ondersteuning waar u begin 2024 over wordt geïnformeerd.
CDA-15	103	Kan de invloed van 'de aanzuigende werking van het abonnementstarief' op het toenemend beroep op Wmo-voorzieningen onderbouwd worden met cijfers (pag. 103)?	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	Uit landelijk onderzoek (4e Monitor Abonnementstarief WMO) blijkt dat door het abonnementstarief het aantal aanvragen jaarlijks met ten minste met 5 á 10% is toegenomen.
CDA-16	104	Betreft de jeugdzorg zijn de financiën ons niet helemaal duidelijk. Eerder is er een bedrag onttrokken aan het budget, de taakstelling is nu 3.75 miljoen. Kan dit worden uitgelegd (pag. 104)?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Er is geen taakstelling van 3,75 miljoen opgenomen. Het klopt wel dat in de begroting het bedrag van 2024 afneemt ten opzichte van 2023 wat onder andere komt doordat er voor 2023 al een indexering is opgenomen en er voor 2024 rekening is gehouden met een 'kaasschaaf' van 2% over de gehele begroting.
CDA-17	129	Waarom mist de nieuwbouw voor ISW Irenestraat (pag. 129)?	Sport, Onderwijs en Recreatie - Onderwijshuisvesting	ISW Irenestraat maakt onderdeel uit van het onderwijsproject De Expeditie. Deze staat benoemd onder "We faciliteren onderwijsconcepten die een doorgaande leerlijn bieden tussen kinderopvang en primair onderwijs en tussen primair- en voortgezet onderwijs."
CDA-18	154	"hogere lasten bij Gemeentelijk vastgoed vanwege in beheer nemen van De Veiling". Zijn er middelen gereserveerd om deze situatie in de toekomst te veranderen (pag. 154)?	Openbare Ruimte - Vastgoed	Voor de exploitatie van zowel de Veiling als de Noviteit zijn structureel middelen nodig aangezien het volledige beheer en onderhoud niet meer vanuit de verantwoordelijke stichtingen wordt gedragen. Hiervoor

				wordt incidenteel 125k per jaar in de begroting opgenomen.
CDA-19	165	Product: Treasury - Kasgeldlimiet: zorgdragen dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden door het tijdig aantrekken van lange termijn leningen; Kasgeld is erg vluchtig, waarom wordt dit gefinancierd met lange termijn leningen (pag. 165)?	Financiën en algemene dekkingsmiddelen	We trekken kasgeld (leningen en kredieten met een looptijd < 1 jaar) aan om korte termijn liquiditeitstekorten aan te vullen. Deze korte termijn liquiditeitsbehoeften schommelen door de tijd heen, omdat het moment van ontvangsten en uitgaven door de tijd heen niet altijd met elkaar overeen komen. Voor het invullen van korte termijn tekorten kunnen met kasgeldleningen hoofdsommen en looptijden worden afgestemd. Gemeenten mogen beperkt korte termijn leningen (kasgeld) aantrekken, tot de kasgeldlimiet (8,5% van het begrotingstotaal). Dit om te voorkomen dat er een renterisico wordt gelopen, aangezien bij een stijgende rente er tegen steeds hogere tarieven moet worden geleend. Lange leningen worden aangetrokken om structurele financieringsbehoeften in te vullen, die voortvloeien uit investeringen en herfinancieringen van langlopende leningen.
CDA-20	178	Dividendopbrengst van de nutsbedrijven - Hoe realistisch/betrouwbaar voor het inzicht van de begroting/jaarrekening is het opnemen van de meest realistische verwachtingen qua dividenden van de nutsbedrijven en wat vindt de accountant daarvan (pag. 178)?	Financiën en algemene dekkingsmiddelen	De dividendopbrengsten van de nutsbedrijven voor de gemeentelijke begroting/rekening zijn volgens de betrokken Directies en Raden van Commissarissen van de nutsbedrijven realistisch en betrouwbaar met inachtneming van onzekerheden en risico's. Die verwachting is bij de vaststelling van de recente jaarrekeningen van de nutsbedrijven bevestigd en voorzien van een accountantsverklaring. Op grond hiervan achten wij de verwachting van het dividend als realistisch en betrouwbaar. Uiteraard houden wij vinger aan de pols en mocht een hogere opbrengst mogelijk blijken, dan zullen wij u daarover nader rapporteren.
CDA-21	215	Hoe groot is nu het gecombineerde financieel nadeel van enerzijds de hogere verwerkingskosten en anderzijds de gemiste opbrengsten uit de deelstroom kunststof en waar zijn de bedragen daarvan te vinden (pag. 215)?	5.1 Lokale heffingen	In 2023 verwachten wij een afkeur van circa 71 ton PBD. Deze 71 ton wordt als huishoudelijk restafval verbrand. Kosten hiervoor (inclusief transport, overslag en verbrandingsbelasting) zijn geraamd op € 15.000,-. De hogere verwerkingskosten komen tot stand door een ontwikkeling in tarief en volume. Door de hoge Indexaties in het afgelopen jaar stijgen de kosten harder

				dan begroot. Voor 2024 - bij niet bijgestelde inzameling - verwachten wij ongeveer hetzelfde resultaat.
CDA-22	234	Heeft de accountant dezelfde frauderisico's voor hun controle gedefinieerd of wijken deze van elkaar af? Zo ja, op welke punten (risicoregister, pag. 234)?	5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	De frauderisico's die de accountant definieert voor hun controle (3 stuks) komen allemaal terug in ons frauderisicoregister. Als gemeente definiëren wij meer frauderisico's. Dit komt omdat de scope van de accountant beperkter is, de accountant focust zich alleen op frauderisico's die een materiele afwijking in de jaarrekening tot gevolg kunnen hebben. De accountant is bekend met ons frauderisicoregister.
CDA-23	234	Waarom wordt een schade van 3,6 mln. verwacht inzake de ontsluiting Maasdijk / Honderdland (pag. 234)?	Gebiedsontwikkeling	Dit risico voorziet op de nakoming van alle afspraken in de samenwerkingsovereenkomst (SOK) Honderdland, waarin ook de aanleg van de ontsluiting Maasdijk (aanleg en grondverwerving) een rol speelt. De SOK is over enkele afspraken in detail niet eenduidig. De gesprekken over de (financiële) afronding van de SOK zijn nog niet afgerond, daarom is het risico nog gehandhaafd. Partijen streven ernaar om de gesprekken in de eerste helft van 2024 af te ronden. De verwachting is dat het risico bij het volgende P&C-moment kan worden bijgesteld.
CDA-24	236	Frauderisico op geen toewijzing, wel levering van zorg: Wat is een toewijzing in deze context en door welke partij moet dat gegeven worden? Kan een voorbeeld van dit risico worden gegeven (pag. 222 en 223 Boekwerk)?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Met de toewijzing wordt een indicatie bedoeld. Na geleverde zorg conform het zorgplan wordt een declaratie door de zorgaanbieder ingediend. De declaratie wordt getoetst aan de indicatie waarna de betaling plaatsvindt. Toetsing op levering van bijv. huishoudelijk hulp vindt plaats middels steekproeven en middels accountantcontrole bij de zorgaanbieder.
CDA-25	237	Werving & selectie en aanwezigheid VOG: Aangegeven wordt dat door de krapte op de arbeidsmarkt het zo zou kunnen zijn dat deze maatregel niet altijd wordt opgevolgd. Bestaat er een controlemaatregel die vaststelt dat iedere werknemer of ZZP'er een VOG heeft aangeleverd dat voldoet (pag. 237)?	Organisatie en overhead	Binnen 2 maanden na indienstreding moet de VOG ingediend worden, volgens artikel 1 in de arbeidsovereenkomst. Hier wordt goed op gerappelleerd. Door middel van veegacties gaan periodiek alle personeelsdossiers gelicht worden op compleetheid.

CDA-26	247	Belastingcap: Woonlasten meerpers. Huishouden - Fijn dat de woonlasten de komende jaren meer in lijn worden gebracht met het landelijk gemiddelde, ondanks dat beperkt invloed op de WOZ-waarde kan worden uitgeoefend. Zijn de woonlasten van het landelijk gemiddelde ook per belastingsoort beschikbaar, dus niet alleen als totaal A + B + C, maar apart voor de OZB, Rioolheffing en afvalstoffenheffing? Zo ja; dan ontvangen we die graag (pag. 247).	Belastingen	De lokale lasten van alle gemeenten worden jaarlijks beschikbaar gesteld door het COELO. De gegevens zijn openbaar en worden gepubliceerd op hun website: www.coelo.nl .
CDA-27	338	Negatieve stelposten in de begroting: Waar staat ombuiging 3D voor (pag. 338)?	Negatieve stelposten	3D staat voor de drie decentralisaties en de benaming is van oudsher blijven bestaan. Deze stelpost is bedoeld voor de hervormingsagenda jeugd. De benaming passen we in een volgend P&C document aan.
CDA-28	356	Waarom staat de investering rotonde Zijtwende opgenomen in de begroting gezien deze is komen te vervallen na het aannemen van een amendement door de raad inzake de behandeling van de Waterman in Wateringen eerder dit jaar (pag. 356)?	Investeringsen	Het Meerjaren Investeringsplan 2024-2027 is in bewerking. Het MIP nieuwe stijl, dat in december aan uw raad wordt aangeboden, geeft u een realistisch beeld van het investeringsvolume en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten vanaf het boekjaar 2024 en verder. In deze begroting zijn de investeringen conform de begroting 2023-2026 opgenomen. In feite gaat het in deze begroting om een beleidsarm hoofdstuk. In de raadsvergadering van 13 december 2023 heeft u desgewenst uitgebreid de gelegenheid met ons college over het dan geactualiseerde MIP van gedachten te wisselen.
CDA-29	368	Welke projecten zijn gemoeid met dit investeringsfonds (pag. 368)?		Zoals is te lezen bij de toelichting over de investeringen is het Meerjareninvesteringsplan nog in bewerking. Dat heeft ook wijzigingen m.b.t. deze post tot gevolg. Kapitaallasten van deze investeringen worden gedekt uit de reserve centrumplannen. Het geld is o.a. gebruikt voor het centrumplan Honselersdijk, verplaatsing van het beeld Gravin Machteld en een deel van de 1e fase vergroenen van de dorpscentra. Indien het geld uit deze reserve wordt gebruikt ter dekking van een andere activiteit en/of investering dan ontvangt u daarvoor een apart raadsvoorstel ter goedkeuring.

CDA-30	374	Wat is de reden dat de post 'egalisatie afval' zo sterk oploopt tussen 2023 en 2027 (pag. 374)?	Openbare Ruimte - Afval	In december 2023 wordt een voorstel voor aanpassing van het afvaltarief gedaan. Hierin wordt rekening gehouden met de uitkomst van recente ontwikkelingen op het gebied van afvalinzameling o.a. indexaties. De ontwikkeling van de egalisatievoorziening zal daarbij worden meegenomen.
CU-SGP	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord
CU-SGP-01		Kan de termijn tussen aanleveren van de begroting en het indienen van vragen in de toekomst verlengd worden, ook omdat er een weekend tussen zit? Het gaat om een begroting van ruim € 300 miljoen! Wij hebben slechts 2 papieren exemplaren van de begroting ontvangen. Graag zouden wij er de volgende keer meer ontvangen. Onze fractie vindt de begroting 2024 minder inzichtelijk dan die voor voorgaande jaren. Zo zijn ambities en financieel beslag vaak op verschillende plaatsen te vinden, hetgeen de inzichtelijkheid vermindert. Wij stellen voor de begroting-2025 voor terug te keren naar de opzet van voorgaande jaren.	Algemene vraag/opmerking	Samen met de griffie streven we volgende jaar om meer tijd te vinden voor het indienen en beantwoorden van de technische vragen. Zoals u heeft gezien is de begroting in een nieuw digitaal jasje gestoken. Daar zijn we heel trots op. Wel hebben we te maken met een aantal kinderziekten die we volgend jaar hopelijk opgelost hebben. De printversie is daar een voorbeeld van. We streven ernaar op den duur minder papieren exemplaren te moeten printen en vooral de digitale versie te gaan hanteren.

CU-SGP-02	5	Er wordt vanaf 2024 een algemene bezuinigingsmaatregel toegepast, de 2% operatie. We schrappen oud beleid en stoppen met het uitvoeren van ambities die niet meer actueel zijn. Vraag a: Klopt het dat de 2% operatie alleen betrekking heeft op de beïnvloedbare posten? Was dit in overeenstemming met het uitgangspunt zoals geformuleerd door de Raad van juni? Over welk aandeel van de begroting hebben we het dan (percentage)? En om welk absoluut bedrag? Vraag b: Waar doen de genoemde maatregelen van 2% het meeste pijn? Kan het college aangeven welke burgers daar het meeste nadeel van zullen ondervinden? Vraag c: Hoe gaat het college voorkomen dat met de 2% bezuiniging de begroting toch wordt overschreden en wat gaat het college doen om de (autonome) kostenstijgingen beter in de hand te houden (met name binnen het sociaal domein)?	Maatregelen	a. Het college heeft besloten om de 2% operatie toe te passen rekeninghoudend met de niet-beïnvloedbare budgetten: kapitaallasten, lasten waar gelden van derden tegenover staan, lasten die meetellen in de tarieven (kostendekkendheid) etc. Het beïnvloedbare deel is 57% van de totale begroting en het bedrag is ca. € 216 miljoen waarover 2% is berekend. b. Tijdens de begrotingsraad zal het college een eerste toelichting geven op de mogelijke maatregelen. Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid wil het college, net als het afgelopen jaar, met een raadswerkgroep in gesprek om te bepalen wat er nodig is om financieel stabiel te blijven. Een belangrijke stap hierin is het opstellen van criteria waaraan toekomstige keuzes moeten voldoen. . c. Dit is een politieke vraag.
CU-SGP-03	5	Er staat: We zorgen voor een realistisch Meerjaren Investeringsplan (MIP). (...) Een eerste optimalisering van het MIP heeft een bedrag van € 1 miljoen opgeleverd. Vraag: waarom is de MIP pas in december 2023 beschikbaar (dit staat op blz. 11)? Hoe is het bedrag van 1 mln. opgebouwd?	Maatregelen	Voor het realistisch maken van het MIP inclusief doorrekeningen is gekeken naar de scope, planning, capaciteit en financiën van de projecten. Dit vergt tijd. Voor de begroting 2024 was het niet haalbaar om het juiste en volledige MIP op te leveren. Het bedrag van € 1 miljoen is het voordeel op de kapitaallasten in 2024 als gevolg van realistisch prognosticeren. Ook de doorgeschoven investeringen krijgen plek in het MIP nieuwe stijl.

CU-SGP-04	5	Er staat: De ontwikkeling van de glastuinbouw in Westland staat immers onder druk door de hogere energieprijzen en de constante druk op de beschikbare ruimte. Vraag: wat gaat het college in het eigen domein doen om de druk voor de glastuinbouw te verminderen, bijv. door bevordering van aardwarmte?	Impulsen	Op dit moment hebben wij als gemeentelijke overheid weinig mogelijkheden om de ruimtelijke druk op het glastuinbouwgebied direct te beïnvloeden. In de geldende bestemmingsplannen is het overgrote deel van de beschikbare ruimte bestemd ten behoeve van de glastuinbouw. Daar waar ruimte oneigenlijk gebruikt wordt en er sprake is van een concrete plannen zullen wij, in dat specifieke geval, handhavend optreden als dit concrete plannen voor modernisering en reconstructie van het glastuinbouwgebied in de weg staat. Daarnaast vindt er op dit moment een onderzoek plaats (geïnitieerd door Greenports Nederland) naar mogelijke instrumenten die gemeentelijke overheden kunnen gebruiken om hier sturing aan te geven. Tevens vindt er binnen de gemeente een onderzoek plaats naar de meerwaarde van actieve grondpolitiek en het oprichten van een grondbank. Ruimtelijke initiatieven die bijdragen aan het toekomstbestendig maken van de sector, zoals aardwarmte, ondersteunen we indien deze kansrijk worden geacht en ruimtelijk kunnen worden ingepast volgens bijhorende regelgeving. Gemeente Westland ondersteunt de realisatie van Warmte Systeem Westland. Dit doet gemeente Westland door het faciliteren van nieuwe geothermieboringen/-doubletten en de aanleg van warmtenetten. De warmtenetten zijn nodig om de geothermisch gewonnen warmte te verdelen en af te leveren aan zo veel mogelijk eindgebruikers. Dat waren in eerste instantie de glastuinbouwbedrijven en dat worden ook steeds meer de woningen. Zo zijn er al nieuwbouwwijken die aangesloten gaan worden op aardwarmtenetten en in Monster werkt gemeente samen met woningbouwcorporatie Arcade en HVC aan levering aan bestaande woningen in de kern Monster. Gemeente faciliteert in de vergunningverlening. Vooral de warmteateliërs waar tracés worden uitgewerkt dragen bij aan vlotte vergunningverlening. Gemeente stemt daarnaast af met de initiatief nemende partijen in Westland in een periodiek overleg. Ook stemt gemeente af met provincie, ministeries en belangenvertegenwoordigers als het gaat om het verkrijgen van subsidies en op het gebied van
-----------	---	--	----------	---

			regelgeving. Gemeente heeft tenslotte de subsidieregeling Warmte Systeem Westland opengesteld om koppelleidingen tussen diverse bronnen te bevorderen.
--	--	--	---

CU-SGP-05		Er staat: Verder willen we bijdragen aan een goede woning voor de Westlanders en aan levensloopbestendig wonen, met daarbij passende zorg. Vraag: hoeveel levensloopbestendige woningen zijn er inmiddels in Westland? En wat is het ambitieniveau voor 2024?		Het aantal levensloopbestendige woningen wordt niet bijgehouden. We sturen bij nieuwbouwwoningen op levensloopbestendig bouwen. Corporaties bouwen vrijwel al hun nieuwbouw levensloopbestendig conform Woonkeur eisen.
CU-SGP-06		Er staat: Tevens zet het college verdere stappen op het gebied van de Flexroute, zodat er woningen gebouwd worden voor onze inwoners. Vraag: vorig jaar kondigde het college 1500 flexwoningen aan. Het college straalde daarbij een voortvarende aanpak uit. Hoeveel flexwoningen zijn er sindsdien gerealiseerd? En wat is de ambitie voor 2024?		Er is op dit moment nog geen zicht op realisatie van de (tijdelijke) woningen op de locaties zoals die in het afgelopen jaar zijn voorgelegd. Dit heeft vooral te maken met het ontbreken van draagvlak. Het college onderzoekt alternatieve locaties.
CU-SGP-08	12	Er staat: Deze begroting is opgesteld conform de regelgeving Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de geldende aandachtspunten van de provincie. Vraag: welke aandachtspunten heeft de provincie en hoe wordt hieraan tegemoet gekomen?	Bestuurlijke hoofdlijnen	De provincie toetst of de structurele lasten gedekt worden met structurele middelen. Zowel in 2023 als 2024 houden we hier rekening mee.
CU-SGP-09	17	Er staat: "Maar ondanks alle voorbereidingen eindigt het implementatietraject van de omgevingswet niet op 1 januari 2024. Vanaf 1-1-2024 start er een overgangperiode tot 1-1-2032 waarin m.n. de besturingscyclus en enkele kerninstrumenten verder worden uitgewerkt". Vraag: Hoe kunnen de kosten Invoering omgevingswet (p. 22) dalen van € 991 K in 2023 naar € 94 K terwijl de implementatie in 2024 nog gewoon doorloopt?	Invoering omgevingswet	In 2023 is er gewerkt vanuit een Omgevingsprogramma. Van hieruit zijn de relevante afdelingen financieel ondersteund voor additionele activiteiten zoals opleidingen. Daarnaast is in 2023 geld uitgegeven aan externe projectresources, en inrichting ICT ter voorbereiding op invoering Omgevingswet. Voor 2024 zijn de kosten voor uitvoering Omgevingswet opgenomen in de reguliere begroting. De 94K is gereserveerd voor een coördinator Omgevingswet en enkele specifieke activiteiten die te maken hebben met het uitwerken van onder andere Omgevingsprogramma's en het Omgevingsplan.

CU-SGP-10	25	Er staat: “Tot en met 2025 realiseren we 500 woningen voor starters. Wat willen we bereiken? Aandacht voor de groep middeninkomens en starters (betaalbaar houden van woningen). Vraag: Hoe denkt het college gezien de hoge ambities dit te bereiken met een bedrag van € 1.261 in de begroting 2024 (p. 30) waar dit in 2023 nog € 2.088 K was?	Volkshuisvesting, incl. huisvesting statushouders	Het college B&W kiest voor ambities die niet altijd met budget gehaald hoeven te worden. Als gemeente realiseren wij op verschillende manieren woningen om aan onze doelstellingen te voldoen. Dit kan door onze eigen (nog beperkt beschikbare) gronden te ontwikkelen of met initiatieven vanuit derden die grond in bezit hebben te faciliteren. Het beschikbare bedrag wordt niet ingezet om daadwerkelijk woningen te realiseren maar voor ambtelijke inzet, voor onderzoeken en bijvoorbeeld voor subsidieregelingen of bijdragen voor cofinanciering van aanpassingen van woningbouwprogrammering.
CU-SGP-11	26	Wat gaan we hiervoor doen Vraag: Onze fractie mist in het lijstje hier de uitbreiding van het aantal verpleeghuisbedden bij De Kreek, Pieter van Foreest. Graag toelichting. Hoeveel extra verpleeghuisbedden zijn er sinds het aantreden van dit college gerealiseerd?	Volkshuisvesting	De begroting betreft de gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Verpleeghuiscapaciteit behoort niet tot het gemeentelijke takenpakket en maakt hier dus ook geen onderdeel van uit.
CU-SGP-12	31	Wat willen we bereiken? Bouw van gemiddeld ongeveer 800 woningen per jaar, waarvan 500 woningen voor Westlandse starters. Vraag: Hoe denkt het college gezien de hoge ambities dit te bereiken met een bedrag van € 52.844 K in de begroting 2024 (p. 30) waar dit in 2023 nog € 86.246 K was?	Gebiedsontwikkeling	Als gemeente realiseren wij op verschillende manieren woningen om aan onze doelstellingen te voldoen. Dit kan door onze eigen (nog beperkt beschikbare) gronden te ontwikkelen of met initiatieven vanuit derden die grond in bezit hebben. Ook vanuit de deelnemingen wordt bijgedragen aan deze ambities. Het bedrag van € 52.844 zijn de geraamde lasten voor gebiedsontwikkeling. Dit saldo fluctueert, omdat het saldo met name gebaseerd is op de (afnemende) grondverkoop uit de eigen grondexploitaties en de grondbanken. Tegenover afnemende baten staat ook een afnemende last. Het geeft daarmee wel enige indicatie welke gronden verkocht worden, en waar vervolgens ook woningen worden gebouwd. Daar zit wel enige tijd tussen van verkoop van de gronden uit de grondbanken voor OBWZ en ONW tot bouw van de woningen. Voor de facilitaire projecten zitten alleen de kosten ambtelijke inzet en de inkomsten uit de anterieure overeenkomsten in dit saldo. Dit is een relatief (erg) klein bedrag ten opzichte van de rest van het saldo, terwijl vanuit de facilitaire projecten ook woningen worden gerealiseerd die bijdragen aan de ambitie.

CU-SGP-13	44	Er staat: We maken in 2024 een Uitvoeringsagenda voor de Glastuinbouwvisie die gericht is op het toekomstbestendig houden van de sector op het gebied van bijvoorbeeld verduurzaming, waterkwaliteit, onderhoud en ruimtelijke inpassing. Daarbij is er meer oog voor de rolscheiding en intensievere samenwerking met ondernemers. Vraag: wordt hierbij aandacht besteed aan de belangrijke rol van aardwarmte? Welke rol ziet de gemeente hierbij voor zichzelf om ontwikkelingen op dit vlak te versnellen en stagnatie te voorkomen? Hoe valt de belangrijke rol voor aardwarmte te rijmen met de besparing op energie-transitie in de begroting?	Economische ontwikkelingen	In de uitvoeringsagenda houden we zeker rekening met de verduurzaming van de sector. Het gaat daarbij om verduurzaming van de energievoorziening, de verlaging van emissies (onder ander waterkwaliteit) en klimaatadaptieve maatregelen. Veel van deze maatregelen vallen onder de verantwoordelijkheid van de individuele tuinder. De gemeente (kan) ruimtelijke en beleidsmatig faciliteren. Dit doen we reeds met onder andere het faciliteren van geothermie-locaties en tracés, onderzoek naar elektrificatie, het meewerken aan een collectieve waterzuivering afvalwater glastuinbouw.
CU-SGP-14	45	We intensiveren ons contact met de top-100-bedrijven in Westland. Dat doen we door bestaande menskracht effectiever in te zetten en succesvolle projecten uit 2023 af te ronden; Vraag: besteedt de gemeente ook aandacht voor kleinschaliger familiebedrijven? Op welke wijze?	Economische ontwikkelingen	Ja. We willen juist diversiteit aan gesprekken om het beste beeld van de sector te krijgen. Daarmee besteden we ook aandacht aan kleinere bedrijven. Juist om bij hen te zien hoe bijvoorbeeld de energiecrisis of schaarste aan personeel hen raakt, hoe zij omgaan met innovatie en groei en ook om te volgen of opschalen bij hen speelt. Daarnaast blijkt uit diverse onderzoeken dat er ontwikkelingen spelen, juist bij familiebedrijven, die relevant zijn voor ons cluster en de ontwikkeling daarvan. Om die reden spreken we graag met die groep.
CU-SGP-15		Er komt in 2024 een economische visie op arbeidsmigratie Vraag: wordt daarin zoals wij wensen ook aandacht besteed aan de sociale aspecten, zoals wonen?	Economische ontwikkelingen	De sociale aspecten en de woonaspecten komen terug als separate thema's.

CU-SGP-16	51	Er staat: We onderzoeken, zoals elk jaar, de vijf onveiligste locaties en komen met maatregelen. Deze worden waar mogelijk vervolgens opgenomen in de MIP-programmering; Vraag: welke waren in 2022 de onveiligste locaties? Welke maatregelen zijn er genomen om die veiliger te maken?	Verkeersveiligheid	In 2023 wordt onderzoek gedaan naar het verbeteren van de verkeersveiligheid op de 5 gemeentelijke trajecten die in de periode 2017 t/m 2021 als meest onveilig naar voren zijn gekomen. Dat gaat om de trajecten (1) Herenstraat in Wateringen, (2) Heulweg en Kerkstraat in Wateringen en Kwintsheul, (3) Pijle Tuinenweg, Stokdijkkade, Verdilaan in Naaldwijk, (4) Grote Woerdlaan in Naaldwijk en (5) Oudelandstraat in 's-Gravenzande. Wij verwijzen u naar de Evaluatie en actualisatie Beleidsplan Verkeersveiligheid Westland 2040 voor een overzicht van de uitgevoerde maatregelen voor onveilige locaties uit eerdere jaren. Deze is op 9 februari 2023 naar u gezonden (kenmerk: 22-0224611).
CU-SGP-17	52	Er komt eind 2024 een Westlandse OV-agenda met maatregelen om flankerend, naast de concessieafspraken met de MRDH en EBS, het OV te verbeteren. Vraag: Aan welk type maatregelen moeten we denken?	Mobiliteit, economische ontwikkeling en energietransitie	Flankerende OV- maatregelen zijn bedoeld om het OV-gebruik te stimuleren. Gedacht wordt hierbij onder meer aan voldoende fietsenklemmen bij haltes, goed en verkeersveilige bereikbare haltes, verlagen van de parkeernormering, P+R voorzieningen en deelvervoer. Het College B&W heeft de laatste tijd veel vragen gekregen over de staat van het OV en of er buiten de concessieafspraken om niet nog flankerend andere verbeteringen mogelijk zijn. Deze OV-agenda moet daar inzicht in geven. Hierover zal ook in opmaat daar naartoe een gesprek met de raad plaatsvinden.

CU-SGP-19	61		2022	2023	Mobiliteit, economische ontwikkeling en energietransitie	Het college B&W kiest voor ambities die niet altijd met budget gehaald hoeven te worden. Met alleen onze menskracht (ook niet kosteloos overigens) hebben we laten zien goed accountmanagement te kunnen voeren en relaties met ondernemers te onderhouden. Vanuit dat relatiebeheer ontstaan vaak nieuwe ideeën voor nieuw of bestaand beleid. In het geval van mobiliteit geldt dat de budgetten die vorig jaar ten laste van de reserve kwamen weer terugvloeien naar de reserve indien die niet opgesoupeerd zijn. Vooruitlopend op de jaarrekening kunnen we melden dat dit het geval is. Er ontstaat per 2025/2026 hier wel een gat. Voor de opgave Economische Ontwikkeling lijkt het beeld minder rooskleurig, maar dit heeft vooral te maken met het tot een einde komen van het Transformatiefonds en de WAIIL. Voor beiden geldt dat ook hier een deel van overgeheveld zal worden om de ambities waar te kunnen blijven maken. Tegelijkertijd kiest het college B&W ook om te snijden in de begroting. Niet alles kan. Vanuit deze opgaven is hiermee rekening gehouden door in de voorgaande jaren met meer budget incidentele investeringen te doen waar bedrijf, ondernemer en werknemer nog jaren plezier van hebben. Voor wat betreft de begroting energie, klopt het dat deze is teruggeschroefd. Reden hiervoor is dat er vanuit het Rijk verschillende extra fondsen beschikbaar zijn gesteld voor onder andere inzet van capaciteit (CDOKE), energie-armoede (SPUK) en isolatie-acties (NIP) Deze bedragen lopen niet via de reguliere begroting en staan dus niet in deze begroting genoemd. daarnaast is er het afgelopen jaar een extra hoog bedrag beschikbaar gesteld vanuit de initiatiefvoorstellen uit de raad voor de verduurzamingssubsidie (1 miljoen) en de verduurzamingslening (5 ton).
		2024				
		Mobiliteit	868	1.854		
		498				
		Economische ontwikkeling, 4.953	9.749			
		4.214				
		incl. kunst, recreatie en toerisme				
		Energietransitie	967	2.480		
		848				
		Vraag: Het college heeft hele hoge ambities op het terrein van Mobiliteit, Economische ontwikkeling en energietransitie. Hoe gaat het college dit waarmaken met meer dan een halvering van het budget ten opzichte van 2023 op al deze terreinen?				

CU-SGP-20	61	Een meer integrale benadering waarbij de cliënt meer de regie krijgt. Vraag: Graag toelichten wat dit concreet betekent voor kwetsbare inwoners, onder wie oudere inwoners en mensen met een beperking?	Doorontwikkeling Sociaal Domein	Zeker bij complexe problematiek helpt het om naar het geheel te kijken en een coherent ondersteunings- en zorgpakket aan te bieden. Een (oudere) inwoner met een beperking is bijvoorbeeld geholpen met ondersteuning voor de huidige problematiek maar ook voorbereiding op datgene dat in de toekomst nodig is (denk bij een oudere inwoner bijvoorbeeld aan bestrijding eenzaamheid, kunnen participeren aan de samenleving en uiteindelijk de overgang naar de Wlz).
CU-SGP-21	61	We stellen optimaliseringsmaatregelen voor om de kostenstijging in het Sociaal Domein te beteugelen. Vraag: Graag toelichten om welke maatregelen het gaat en wat dit betekent voor mensen.	Doorontwikkeling Sociaal Domein	Optimaliseringsvoorstellen kunnen bestaan uit andere keuzes maken in de toegang tot Wmo, in overleg met zorgaanbieders (andere) producten tegen andere voorwaarden aanbieden en voorstellen, etc. Deze voorstellen zijn nog niet uitgewerkt en zullen (deels) in regionale samenwerking moeten worden vormgegeven. Deze voorstellen zijn nog niet uitgewerkt en zullen deels in regionale samenwerking moeten worden vormgegeven.

CU-SGP-22	69	Gemeente Westland gaat in samenspraak met alle kerkeigenaren een kerkenvisie voor Westland opstellen, waarbij het voornamelijk gaat om het inventariseren van alle aanwezige kerkgebouwen en gebedshuizen én de acties en reacties die er nodig zijn om leegstand in de toekomst te voorkomen. Vraag: Graag een indicatie wanneer we de visie kunnen verwachten?	Kernvisie	Een eerste inventarisatie naar alle 42 denominaties in het Westland is afgerond. Hiervoor zijn bijeenkomsten georganiseerd waarbij ook de historische verenigingen aanwezig waren. In de bijeenkomst is de historische ontwikkeling van de kerken in het Westland geschetst, een proces van een herbestemming en een traject voor betere toegankelijkheid toegelicht. Ook heeft een bijeenkomst over de verduurzaming van kerken plaatsgevonden. Een onderwerp dat bij de gesprekken herhaaldelijk aan de orde komt. Kerken kunnen een energiescan aanvragen die door de gemeente gefinancierd wordt. Met de kerkbesturen zijn gesprekken gevoerd waarin de volgende onderwerpen aan de orde komen: - Gebruik van het kerkgebouw - Inzet van vrijwilligers om het gebruik en beheer van de kerk in stand te houden - Meerjarenperspectief - Duurzaamheid van het kerkgebouw In de visie (beoogde afronding Q1-Q2 '24) zullen aanbevelingen aan de orde komen: 1. Netwerk opbouwen 2. Ontwikkelen en toegankelijk maken van kennis over kerkgebouwen 3. Toekomstbestendigheid van kerkgebouwen Duurzaamheid Herbestemmen Multifunctionaliteit 4. Draagvlak voor de kerkgebouwen
-----------	----	--	-----------	---

CU-SGP-23	69	Wat willen we bereiken? De kunstcollectie is op orde. Vraag: Is er niet meer dat het college bereiken wilt t.a.v. erfgoed dan dat de kunstcollectie op orde is? Graag toelichten.	Erfgoed	De gemeente Westland beschikt over een aanzienlijke collectie kunstwerken met een behoorlijke geschiedenis. De kunstwerken lokken uit tot dialoog, vertellen een verhaal en ze verbinden mensen. Deze collectie is divers van aard en verkregen door aankopen en schenkingen. Er is een collectiebeheerplan opgesteld om te zorgen voor goed behoud en beheer én gebruik van de collectie. Budget beschikbaarstelling is nodig om uitvoering te geven aan het collectiebeheerplan. Restauratie van werken is nodig en bij het inzetten van de werken bij samenwerkingen en tentoonstellingen, Aan een registratie en documentatie van de kunstcollectie wordt gewerkt. Alle kunstwerken worden digitaal zichtbaar op de website Erfgoed Westland. Bij een aantal instellingen zijn kunstwerken in bruikleen gegeven en er liggen kansen om kunstwerken meer zichtbaar te maken.
CU-SGP-24	75	Er staat: Preventief jeugdbeleid draagt bij aan het gezond, veilig en kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren. Genoemd wordt: . • Uitvoeren Lokaal preventieakkoord (LPA); Vraag: Hoe staat het met de uitvoering? hoeveel mensen worden hierdoor bereikt?	Zorg, Welzijn en Cultuur	De uitvoering van het LPA loopt goed. Er is een goede samenwerking met partners die hier een rol in spelen waaronder Brijder, JGZ, GGD, Vitis etc. We hebben geen exacte aantallen van hoeveel mensen bereikt worden omdat een deel van de activiteiten uit het LPA bestaat uit voorlichting en het niet altijd interventies zijn waar mensen aan deelnemen en waarbij je kunt tellen hoeveel mensen aanwezig zijn. De doelen uit het LPA worden vanaf 2024 meegenomen in de brede SPUK-plannen. Er wordt nu gewerkt aan het uitvoeringsplan waarin per onderdeel wordt vastgelegd wat de (meetbare) doelen zijn en hoe we die willen gaan bereiken. De partners die nu een rol spelen in het LPA worden hier ook bij betrokken.
CU-SGP-25	77	Schuldhulpverlening Vraag: In hoeverre functioneert het convenant vroegsignalering dat in 2021 ondertekend is door gemeente Westland en betrokken partners zoals woningcorporaties en energiemaatschappijen? Hoeveel mensen worden hierdoor geholpen?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Het convenant vroegsignalering werkt goed. Iedere maand leveren de betrokken partners hun signalen aan en neemt de afdeling Vroegsignalering hierin actie. Vanaf 1-1-23 tot 01-10-2023 ging het om 2.281 signalen van achterstanden.

CU-SGP-26	79	Er staat: Wachttijden bij de Wmo verkorten. Vraag: hoe groot zijn de wachtlijsten nu? Welke maatregelen worden genomen om deze terug te dringen?	Zorg, Welzijn en Cultuur	U wordt daar binnenkort met een raadsinformatiebrief over geïnformeerd. Vooruitlopend daarop delen we u mede dat de wachtlijsten vooralsnog zijn weg gewerkt. Incidenteel, bij complexe problematiek, kan de wachttijd nog langer zijn dan de wettelijke termijn.
CU-SGP-27	90	Wat mag het kosten Vraag: Er is fors minder begroot voor Jeugdhulp, hoe denkt u dit te realiseren binnen de bestaande wettelijke kaders met o.a. oplopende loonkosten? Is nog winst te halen door vermindering van de bureaucratie?	Zorg, Welzijn en Cultuur	We werken er aan dit zoveel als mogelijk te realiseren door onder andere van meer individuele hulp naar collectieve hulp te gaan en daarnaast te kijken naar de behandelduur en het volume van de zorg die afgegeven wordt. Ook zetten we in op normaliseren samen met het onderwijs. Het verlagen van administratieve lasten is altijd een aandachtspunt waar we rekening mee houden.
CU-SGP-28	99	Jeugdhulp Er staat: Om de kostenontwikkeling beheersbaar te houden worden nieuwe, lokale voorstellen uitgewerkt, vooruitlopend op de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. Deze zullen in 2024 door College aan de raad worden voorgelegd. Vraag: wanneer in 2024 verwacht het college deze voorstellen te kunnen doen? In Q 1, Q2, Q3 of Q 4?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Gedurende het jaar worden maatregelen rondom kostenbeheersing uitgewerkt, de eerste voorstellen met betrekking tot jeugdhulp kunnen voor de zomer verwacht worden.

CU-SGP-29	109	Er staat: Voorkomen dat de lokale (kwetsbare) jeugd afglijdt naar criminaliteit. Vraag: zijn de genoemde drie maatregelen toereikend om dit te voorkomen? Wat houdt het Project Dealbreaker in en de mogelijkheden van het RIEC effectiever in te zetten?	Zorg, Welzijn en Cultuur	De drie genoemde onderdelen zijn de doelstellingen voor jeugd en veiligheid. Per doelstelling zijn de hoofdactiviteiten beschreven, waar de voortgang op wordt gerapporteerd. Onder deze hoofdactiviteiten worden veel deelactiviteiten uitgevoerd. Gedurende de aanpak en monitoring van de resultaten zal blijken of deze maatregelen toereikend zijn. Waar nodig kunnen de activiteiten worden bijgesteld. Gemeenten voeren de regie op de lokale aanpak om jonge aanwas in de drugscriminaliteit te voorkomen. Het is belangrijk dat gemeenten hierbij het veiligheidsdomein met het sociaal domein en het onderwijs verbinden. Het RIEC helpt gemeenten mee met de implementatie en opzet van de aanpak. Alle gemeenten in de regio kunnen gebruik maken van het aanbod van Dealbreakers. Het project Dealbreakers bestaat uit drie adviseurs en een beleidsmedewerker vanuit het RIEC om de ondersteuning vorm te geven. Ook dit jaar wordt in de aanpak nauw samengewerkt met betrokken organisaties zoals Zorg- en Veiligheidshuizen (ZVH's), gemeenten, politie, OM en zorgpartners. De aanpak bestaat uit drie pijlers: 1. Praktische ondersteuning voor gemeenten en scholen (offline programma); 2. Kennis delen en aansluiten bij de online wereld van jongeren (online programma); 3. Preventie en repressie.
CU-SGP-30	120	Fysieke veiligheid Vraag: hoe kan het budget voor fysieke veiligheid terug van € 11.687 K in 2023 naar € 7.945 K in 2024 zonder gevolgen voor het niveau van crisisbeheersing en rampenbestrijding, behoud van de openbare orde?	Openbare orde en veiligheid	Het grootboek van programma Openbare orde en veiligheid is aangepast in lijn met de thema's/ speerpunten zoals opgenomen in het Westlands Veiligheidsbeleid 2023-2026. Deze wijziging van het grootboek is budgettair neutraal verwerkt, wat wil zeggen dat budgetten verschoven zijn binnen het programma Openbare orde en veiligheid. Ten opzichte van de begroting 2023 zijn er vier nieuwe producten te weten Bedrijvigheid en veiligheid, Openbare orde en veiligheid, Leefbaarheid en veiligheid en Jeugd en veiligheid waarvan een aantal onderdelen in 2023 onder het product Fysieke veiligheid stonden vermeld.

CU-SGP-31	126	Absoluut verzuim Vraag: Hier zien we een enorme toename. Graag toelichting.	Zorg, Welzijn en Cultuur	Het is belangrijk om voorafgaand aan de verklaring voor Westland te vermelden dat dit cijfer landelijk is toegenomen. Verklaringen voor de stijging zijn: 1: Nasleep van Corona: leerlingen die zijn afgehaakt in het onderwijs, gevolgen van psychische/mentale problematiek die niet is opgelost (ook vsv). 2: Kinderen die met hun ouders zijn meegekomen als vluchteling uit de Oekraïne hadden niet meteen een inschrijving op een school. Wanneer een kind wordt ingeschreven in een gemeente maar 2 weken geen schoolinschrijving heeft dan wordt dit geregistreerd onder absoluut verzuim. Wanneer een kind later dat schooljaar wel op een school wordt ingeschreven telt deze voor de jaarcijfers mee als ‘absoluut verzuimer’. 3: Er zijn ook Oekraïense kinderen die kiezen voor de (uitgebreide) mogelijkheden van thuisonderwijs vanuit Oekraïense scholen met het oog op terugkeer op korte termijn. Deze kinderen staan wel ingeschreven in de gemeente Westland maar hebben geen Nederlandse schoolinschrijving. Ook zij vallen door de registratiewijze onder ‘Absoluut Verzuim’. 4: Door de geautomatiseerde wijze van registreren van absoluut verzuim (ingeschreven in de gemeente – geen schoolinschrijving = Absoluut Verzuim), zijn al deze gevallen logischerwijs van invloed op het percentage ‘Absoluut Verzuim’. Dit verklaart voor Westland de toename van het absoluut verzuim. Doordat er in het land ook gemeenten zijn die de registratie handmatig hebben aangepast en met betrekking tot punt 2 en 3 hierboven een andere afweging hebben gemaakt, is er landelijk ook een stijging van het absoluut verzuim te zien, maar in mindere mate dan in Westland.
-----------	-----	--	--------------------------------------	---

CU-SGP-32	145	Vraag: welke kostenontwikkeling voor 2024 en latere jaren wordt verwacht voor het nieuwe afvalbeleid?	Openbare Ruimte	In het nieuwe beheerkader nemen we maatregelen op die zijn gericht op het beheersbaar houden van de kostenontwikkeling voor de afvalinzameling daar waar de gemeente deze kan beïnvloeden. We willen maatregelen invoeren die het restafval verminderen waardoor we minder kosten voor de verbranding en de extra CO2 belasting hebben. Daarbij zijn we, als we minder restafval hebben, ook minder kwetsbaar voor de stijgingen die doorgevoerd worden in de landelijke belastingen. Daarnaast gaan we in gesprek over lopende contracten gezien de recente prijsontwikkelingen en maken we scherpe afspraken bij het afsluiten van nieuwe contracten.
CU-SGP-33	197	Externe inhuur In Westland is dit in 2022 23,9% terwijl het landelijke gemiddelde van 100.000+ gemeenten op 17,0 % ligt. Vraag: Wat doen wij anders dan andere 100.000+ gemeenten? Graag toelichten.	Personeel & Organisatie	In 2021 was het inhuurpercentage voor Westland 24,5%. Dit was gedaald naar 23,9% in 2022. De formatie per 1.000 inwoners zat voor 2022 landelijk op 9,1 fte. Voor 100.000+ gemeenten zat dit op 8,3 fte. Westland zat hier in 2022 ruim onder met 7,1 fte per 1000 inwoners. Hiermee hadden we onvoldoende formatie om de opgaven goed uit te voeren en heeft Westland ook last van de zeer krappe arbeidsmarkt. De 23,9% inhuur op formatie zit in de 7,1 fte per 1.000 inwoners.
CU-SGP-34	198	Overhead In 2016 is dit 7,9%, in 2022 10,6% en onder dit college wordt voor 2024 12,9% begroot. Vraag: Hoe verklaart u deze forse stijging? Graag toelichten.	Organisatie en Overhead	Medio 2016 is de regelgeving inzake de overhead gewijzigd. De BBV heeft hiervoor notitie 'Overhead' geschreven om een aantal punten nader toe te lichten. Daarom is de vergelijking met 2016 niet één op één te maken. De stijging in 2024 ten opzichte van 2022 heeft te maken dat in 2022 reserves werden ingezet ter dekking van een aantal overheadposten. Dat is in 2024 niet het geval.
D66	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord

D66-01	5	Er wordt vanaf 2024 een algemene bezuinigingsmaatregel toegepast, de 2% operatie, waarbij begrotingsbreed ten opzichte van de begroting van 2023 een bezuiniging van 2% wordt ingeboekt. (blz. 5). De algemene bezuinigingsmaatregel levert 4,3 miljoen euro op. Het is echter niet inzichtelijk op welke posten precies de 2% is bezuinigd vandaan komt. Graag ontvangen wij een zo concreet mogelijke opsomming van de posten waarop in totaal voor 4,3 miljoen euro is bezuinigd.	Bestuurlijke hoofdlijnen - maatregelen	Tijdens de begrotingsraad zal het college een eerste toelichting geven op de mogelijke maatregelen. Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid wil het college, net als het afgelopen jaar, met een raads werkgroep in gesprek om te bepalen wat er nodig is om financieel stabiel te blijven. Een belangrijke stap hierin is het opstellen van criteria waaraan toekomstige keuzes moeten voldoen.
D66-02	5	De maatregel passen we niet eenmalig toe maar deze is ook voor de begroting van 2025 en verder het uitgangspunt. De maatregel moet structureel geld opleveren om de meerjarenbegroting sluitend te krijgen. (blz. 5). Verwacht het college dat een algemene bezuinigingsmaatregel van 2% voor de komende jaren genoeg zal zijn om de begroting rond te krijgen en wordt er om dat te bereiken elk jaar op andere posten 2% bezuinigd?	Bestuurlijke hoofdlijnen - maatregelen	De 2% operatie heeft een structurele doorwerking. Het college kijkt vooruit. Omdat de ravijnjaren een negatief saldo laten zien, worden de voordelen uit 2024 en 2025 'gespaard' voor de jaren erna. Op dit moment zou dit toereikend moeten zijn. Er kunnen zich echter exogene ontwikkelingen voordoen die het financieel beeld beïnvloeden, zowel positief als negatief.
D66-04		In de overgangsperiode van de Omgevingswet wordt samen met bewoners, ondernemers en andere belanghebbende gewerkt aan het evalueren en aanscherpen van de omgevingsvisie. (blz. 17). Welke concrete indicatie heeft het college dat deze evaluatie en aanscherping van de omgevingsvisie nodig is?	Ruimtelijke ordening - invoering omgevingswet	De intentie was om na vaststelling en implementatie van de omgevingswet te bezien of de omgevingsvisie nog voldeed. Door het telkens wijzigen en uitstellen van de omgevingswet dient dit nog plaats te vinden, omdat de omgevingswet per 1-1-2024 ingaat. Dan zal dus moeten blijken in hoeverre evaluatie en aanscherping nodig is.

D66-05		In 2024 wordt meer dan 1 miljoen euro minder geraamd voor inhuur overig personeel, omdat de werkzaamheden afnemen (technisch gedeelte gaat naar de markt), daarnaast moeten ze (?) werken aan efficiency. (blz. 23). Welke werkzaamheden die nu door ambtenaren of ingehuurd personeel gedaan worden gaan er naar de markt en hoe verhoudt zich dat tot het toezicht houden op de uitvoering van bouwwerken en bouwwerkzaamheden op basis van een verleende vergunning?	Ruimtelijke ordening - VTH	Met de komst van Wet KwaliteitsBorg (WKB) gaan werkzaamheden naar de markt en worden overgenomen door kwaliteitsborgers in opdracht van de bouwer. In 2024 geldt deze verandering alleen voor gevolgsklasse 1, dit betreft de minst complexe bouwwerkzaamheden. In 2024 houden wij toezicht op de afgegeven WABO vergunningen (afgegeven in 2023). Na invoering van de WKB blijft de gemeente verantwoordelijk voor o.a. bouwveiligheid en handhaving.
D66-06		Op meerdere plekken in de begroting wordt over een addendum op de woonvisie gesproken. Tot dusver is deze echter nog niet door de gemeenteraad vastgesteld. Wanneer is dit addendum vanuit het college te verwachten?	Volkshuisvesting - Volkshuisvesting	Bij het opstellen van de begroting was nog niet duidelijk hoe de actualisatie van de woonvisie vorm zou krijgen. Er is een addendum op de Woonvisie voorgesteld. Inmiddels heeft het college een initiatiefvoorstel ontvangen. Het college beraadt zich op een reactie op dit initiatiefvoorstel. Er is niet (meer) verder gewerkt aan een addendum vanuit de kant van het college om deze reden. Het initiatiefvoorstel wordt met reactie van het college geagendeerd voor de commissieweek van november en dan zou het mogelijk zijn om in december dit addendum te laten vaststellen.
D66-08		Het college streeft naar een passend woningaanbod voor de huur- en koopsector dat aansluit bij de woningbehoefte van nu en in de toekomst. (blz. 25). Graag ontvangen wij een overzicht van het aantal gerealiseerde woningen in 2022 en 2023 (inclusief de te realiseren of op te leveren woningen t/m december 2023) onderverdeeld per categorie.	Volkshuisvesting - Volkshuisvesting	Het is nog niet mogelijk om een overzicht te geven van de gerealiseerde woningen in 2023. Dit heeft te maken met de overstap naar een nieuw zaakstelsel voor de afhandeling van omgevingsvergunningen als gevolg van de invoer de omgevingswet. Voor het aantal het aantal woningen in 2022 verwijzen we u terug naar de jaarrekening 2022.

D66-09		Het college wil binnen gebiedsontwikkeling bereiken dat er per jaar gemiddeld ongeveer 800 woningen worden gebouwd, waarvan 500 woningen voor Westlandse starters. (blz. 33). Bij de opgave <i>Volkshuisvesting, incl. huisvesting statushouders</i> zegt het college tot en met 2025 500 woningen voor starters te realiseren. (blz. 25). Hoeveel woningen voor starters worden er nu werkelijk gebouwd nu het college in de begroting laat weten dat de 1000 starterswoningen in 2024 en 2025 niet gaan worden gerealiseerd?	Gebiedsontwikkeling - Gebiedsontwikkeling	De woordkeuze is per abuis in de twee programma's niet volledig. Het is het streven van het college om per jaar 800 woningen te laten bouwen en het is het streven van het college om tot en met 2025 (deze collegeperiode) in totaal 500 starterswoningen te laten realiseren. De aanname dat er 1000 woningen voor starters minder gebouwd worden klopt niet. Hoeveel woningen er daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden voor starters moet in 2025 blijken.
D66-10		Het college noemt in de begroting als een van de projecten die nog aan het begin van hun ontwikkeling staan, maar uiteindelijk wel zorgen voor een toevoeging van nieuwe woningen de Visie Verdizone in Naaldwijk, maar afhankelijk van onderzoek en verdere besluitvorming over theater De Naald. (blz. 33). Opvallend is dat de toekomst van De Naald in de hele begroting alleen wordt genoemd in verband met woningbouw aan de Verdilaan en niet in verband met de cultuur in Westland. Waarom is dat en wanneer is er concreet iets te verwachten over de toekomst van Westlandtheater De Naald?	Vastgoed en Grondzaken	Momenteel lopen er onderzoeken naar mogelijkheden voor een nieuw WestlandTheater of renovatie. Hierbij wordt een breed spectrum van belangen en beleidsdoelen in kaart gebracht. Ook de financiële consequenties zowel incidenteel als structureel worden hierin meegenomen. In 2024 verwachten wij u een voorstel te kunnen doen.
D66-11		Het college noemt in de begroting een aantal woningbouwprojecten waarbij de gemeente faciliterend optreedt. Dit is geen volledige opsomming van alle projecten. (blz. 34). Graag ontvangen wij het concreet in 2024 te realiseren woningen, uitgesplitst naar categorie.	Gebiedsontwikkeling - Gebiedsontwikkeling	Op 11 september jl. tijdens de raadsinformatieavond zijn alle projecten toegelicht en is aangegeven wat de totale aantallen woningen zijn middels een presentatie. Deze aantallen kunnen nog fluctueren per project. Tijdens de raadsinformatieavond is afgesproken 2x per jaar een dergelijke avond te houden. De nu gevraagde informatie kan niet op korte termijn verstrekt worden vanwege diverse redenen, maar gaat in de toekomst meegenomen worden tijdens deze raadsinformatieavond. "We werken aan het inzichtelijk maken van deze informatie op de website.

			Nadere uitleg bij de beantwoording: Het is nog niet mogelijk om een overzicht te geven van de gerealiseerde woningen in 2023. Dit heeft te maken met de overstap naar een nieuw zaakstelsel voor de afhandeling van omgevingsvergunningen als gevolg van de invoer van de omgevingswet. Dit betekent handmatig alle verleende vergunningen bezien, tegen het licht houden van de gereedmeldingen, en aanvullen met de categorieën/prijsklassen. Gezien de korte doorlooptijd van de afhandeling van de technische vragen een onmogelijk verzoek. Voor het aantal woningen in 2022 verwijzen we u terug naar de jaarrekening 2022. Zoals ieder jaar zullen we dit overzicht ook voor 2023 doen. We verwijzen verder naar het antwoord op uw vraag 11. Afsproken is twee maal per jaar een avond over de lopende projecten te houden waarin ook woningaantallen worden gepresenteerd. Ondanks dat deze aantallen gedurende de looptijd van het project fluctueren biedt dit wel een beeld. We onderzoeken de mogelijkheden om deze informatie inzichtelijk te maken via website of andere kanalen.
D66-12		Voor de lasten van gebiedsontwikkeling is in 2023 een bedrag van k€ 86.246 begroot. Dat daalt in 2024 naar k€ 52.844. (blz. 38). Graag een heldere uitleg hoe het komt dat de lasten voor gebiedsontwikkeling in 2024 met ruim 30 miljoen euro teruglopen.	Gebiedsontwikkeling - Gebiedsontwikkeling Er is eind 2022 nog € 11 miljoen aan inkomsten gerealiseerd die in het MPG 2023 waren voorzien in 2023 vanuit de verkoop van de grondbanken. Dus ten opzichte van de begroting 2023 waaraan het MPG 2023 de basis is, moeten de verkopen met € 11 miljoen worden afgeraamd, omdat deze al in gerealiseerd in 2022, terwijl deze nog begroot zijn in 2023. Dat maakt het bedrag van k. € 86.246 al lager dan nu begroot. Eveneens blijkt er een dubbele boeking geweest te zijn die gecorrigeerd moet worden. In de PRORAP 2022 is aangegeven dat € 35 miljoen aan inkomsten (grondverkoop) zou verschuiven van 2022 naar 2023. Bij de begrotingswijziging bij MPG is € 35 miljoen aan inkomsten verhoogd in 2023 ten opzichte van cijfers die toen in begroting zaten van 2023. Daarna is echter in de 1e VGR 2023 de structurele doorwerking verwerkt van

				de PRORAP 2022 waardoor deze € 35 miljoen nog een keer is verwerkt. Dit betekent dat het bedrag van € 86.246 k. dus met € 35 miljoen gecorrigeerd moet worden, dit is een saldo neutrale wijziging.
D66-13		In 2024 is geen sprake meer van incidentele middelen € 0,5 mln. vanuit centrumplannen voor groen. (blz. 39). Wat betekent deze mededeling voor de verdere vergroening van Westland?	Gebiedsontwikkeling - Gebiedsontwikkeling	Het vergroenen van het Westland wordt vormgegeven aan de hand van het actieplan Groen = Goud, maatregelen uit het actieplan worden uit het Groenfonds gefinancierd.
D66-14		Het college stelt dat er in onze omgeving ruim baan is voor voetganger, fiets en ov. (blz. 41). Is het doel van het college dat deze doelgroepen, met name voetganger en fiets, meer voorrang gaan krijgen in het Westlandse verkeer?	Mobiliteit en economie - Mobiliteit	Het is inderdaad de bedoeling actieve vervoerswijzen zoals lopen en fietsen meer prioriteit te geven in Westland en de auto minder dominant te maken in het straatbeeld. Het meer ruimte scheppen voor de voetganger en de fiets draagt bij aan de verkeersveiligheid op de Westlandse wegen. Door de infrastructuur voor voetgangers en fietsers te verbeteren en het gebruik van vervoerswijzen zoals fietsen, lopen en openbaar vervoer te stimuleren, kan de bereikbaarheid van Westland worden verbeterd.
D66-15		Het college zorgt medio 2024 voor nieuw fietsbeleid met de focus op snel en veilig. (blz. 41). In een recent memo heeft het college aangegeven dat de kwaliteit van de huidige fietspaden in orde is. Wat mogen we verwachten van dit nieuwe fietsbeleid?	Mobiliteit en economie - Mobiliteit	In het nieuwe beleid zetten we o.a. in op comfort, veiligheid en directheid van fietsroutes. Fietsen in Westland maken we aantrekkelijker door bijv. het netwerk te verbeteren en het comfort van fietspaden te versterken. We onderzoeken waar verbindingen ontbreken en hoe we die kunnen invullen. En hoe we de veiligheid van fietsers beter kunnen waarborgen. Ook onderzoeken we hoe fietsparkeren in Westland het best ingericht kan worden. Uiteindelijk is het de bedoeling

				fietsen zoveel mogelijk te stimuleren in Westland, zodat er meer en vaker gefietst wordt.
D66-16		We komen in 2024 richting de afronding van de Metropolitane Fietsroute naar Rotterdam. (blz. 41). In de begroting 2024 van de MRDH valt te lezen dat in 2024 naar verwachting de verkenning naar deze MFR wordt afgerond en niet dat de hele fietsroute wordt afgerond, dus inclusief de aanleg. Wanneer rijden nu werkelijk de eerste fietsers over de MFR naar Rotterdam?	Mobiliteit en economie - Mobiliteit	De verkenning van de fietsroute naar Rotterdam is in 2020 afgerond. Inmiddels wordt door de deelnemende gemeenten gewerkt aan de voorbereiding van de realisatie. In Westland wordt momenteel gewerkt aan het opstellen van het ontwerp voor het gedeelte gelegen in Westland. Eind 2024 kan met de realisatie gestart gaan worden en begin 2026 worden afgerond. In Westland kan dan tussen Naaldwijk en Maassluis over dit snelfietspad gefietst gaan worden. De delen gelegen in de andere gemeenten zijn dan gereed dan wel nog in aanleg. De gehele route zal naar verwachting medio/eind 2026 gereed zijn.
D66-17		We bezien welke verkenningen eventueel gestopt of gepauzeerd kunnen worden. (blz. 41). Hoe verhoudt het stoppen met of pauzeren van verkenningen naar andere MFR's zich tot het streven van het college om een bereikbare gemeente te zijn met veel ruimte voor fietsers?	Mobiliteit en economie - Mobiliteit	Door de sterk gestegen kosten (crises, inflatie) verwachten we dat de MRDH in overleg met de deelnemende gemeenten een aantal Metropolitane Fietsroutes gaat herprioriteren ofwel de deadline (2025/2026) gaat verlengen. Momenteel worden mede daarom de lopende MFR verkenningen in opdracht van de MRDH geevalueerd. De resultaten zijn eind 2024 bekend. Afhankelijk van mogelijke herprioritering kunnen we begin 2024 aan de raad overleggen welke routes we stopzetten, pauzeren of blijven voortzetten. Daarbij geldt ook dat dit college B&W duidelijke keuzes wil maken in een realistische programmering.

D66-18		Het college komt voor de zomer met een actieplan voor bedrijfsopvolging en jonge tuinders. (blz. 44). Wat is volgens het college de rol van de gemeente in deze zaak?	Mobiliteit en economie - Economie	De ambitie van het college is om voldoende capabele jonge ondernemers te (be)houden in Westland. Hiervoor onderzoeken we als college in eerste instantie of dit een verwacht knelpunt kan worden in de toekomst. Als blijkt dat dit zo is zullen we in onze analyse aanbevelingen geven welke rol de gemeente kan spelen om het knelpunt op te lossen of ten minste kan verzachten. Als gemeente hebben we een publieke verantwoordelijkheid in de opgave om als glastuinbouwcluster koploper te blijven binnen de Kenniseconomie en internationale Greenport.
D66-19		Het college komt met een nota Impact Ondernemen die aantoont hoe onze economie van meerwaarde kan zijn voor mens en natuur; dichtbij en ver weg. (blz. 46). Wordt er bij de nota Impact Ondernemen een relatie gelegd met de brede welvaartsdoelen en de Sustainable Development Goals (SDG's)?	Mobiliteit en economie - Economie	Ja
D66-20		Draagvlak bij burgers blijft een voorwaarde om de energietransitie vorm te geven. Keuzevrijheid, betaalbaarheid en toegankelijkheid zijn maatschappelijke waarden die de gemeente wil borgen in de transitie. (blz. 47). Er wordt door het college voornamelijk ingegaan op de warmtetransitie. Wat zijn de plannen met betrekking tot elektriciteit en mobiliteit? In hoeverre ligt Westland op koers (wat is de stand van zaken) met het behalen van de doelen uit de Klimaatwet? Is het huidige beleid toereikend om die doelen te behalen of is er intensivering nodig?	Mobiliteit en economie - Energietransitie	Westland heeft zich via de RES gecommitteerd aan de duurzame elektriciteitsopwek via zon op dak, zon op bassins en zon op parkeerplaatsen. Voor windenergie is er geen grootschalige locatie aangewezen in het Westland. De voortgang van zon op dak zit reeds op 50% en loopt daarmee op schema. Zon op bassins en zon op parkeerplaatsen zullen volgend jaar de aandacht gaan krijgen. Ook voor elektrisch rijden worden in 2024 nieuwe beleidsregels en ontwikkelingen verwacht rondom (snel)laders. Vanuit de RES heeft Westland zich met name ingezet op de duurzame warmtevoorziening.

D66-21		Geothermie is volgens het college een belangrijk alternatief voor duurzame warmte voor de glastuinbouw én de gebouwde omgeving. (blz. 47). Een aantal geothermieprojecten ligt stil vanwege materiaaltekort. Kan het college schetsen wat er bij deze projecten momenteel nodig is?	Mobiliteit en economie - Energietransitie	De nieuwe geothermieprojecten Maasdijk en Polanen zijn gerealiseerd. Er is daar geen sprake van stilvallen. De aanleg van het warmtenet loopt wel vertraging op o.a. als gevolg van gestegen prijzen. Er wordt door de betrokken partijen gekeken naar herfinanciering. Inschatting is dat daarmee de projecten wel door gaan. Het college kijkt samen met de betrokken partijen naar de impact van de herfinanciering op de uitrol van Warmtenetwerk Westland. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol. We zijn geen (financieel) eigenaar.
D66-22		Het college laat vergunde en lopende huisvestingsaanvragen uitvoeren (zowel grootschalig als op tuinderspercelen). (blz. 52). Hoeveel bedden voor arbeidsmigranten zijn er in 2022 en 2023 gerealiseerd en wat is het concrete doel voor 2024?	Mobiliteit en economie - Arbeidsmigratie	In 2022 zijn er geen bedden gerealiseerd. In 2023 zijn er (tot nu toe) 344 bedden opgeleverd. Er zijn 2 vergunningen afgegeven (op Honderdland en De Lier) voor in totaal ruim 900 bedden. Het is afhankelijk van de omstandigheden buiten invloed van het college wanneer deze gerealiseerd kunnen worden. Het gaat dan om het bouwproces (Honderdland) en juridische procedure (De Lier). Het college heeft geen concreet doel gesteld voor 2024 maar het streeft naar realisatie van 300 bedden.
D66-23		Hernieuwbare energie is schone, duurzame en onuitputtelijke energie die het leefmilieu niet schaadt. (blz. 57-58). Welk beleid en welke plannen bestaan er om de achterstand op het gebied van hernieuwbare elektriciteit in te lopen? Is het beleid m.b.t. zonnepanelen daarvoor toereikend?	Mobiliteit en economie - Energietransitie	Het gebruik van fossiele energie is in het Westland (door het glastuinbouwcluster) vergelijkbaar met de grote steden. De versnelling in de duurzame warmte is goed te zien, maar het aandeel hernieuwbare elektriciteit is ondanks de vele zonnepanelen niet hoog. Het elektriciteitsverbruik zal in de toekomst in Westland toenemen door elektrisch rijden én de uitfasering van gas (onder andere elektrisch koken). Lokale opwek via zonnepanelen zal niet aan de lokale vraag kunnen voldoen. Windmolens, welke een hogere impact hebben om het aandeel hernieuwbare elektriciteit wordt nagenoeg niet gebruikt in het Westland, mede door het verbod op de windmolens. Overigens moet worden opgemerkt dat de WKKs nog steeds volop draaien in het Westland en de verwachting is dat deze niet snel uitgefaseerd worden omdat zij een rol spelen in het op pijl houden van het elektriciteitsnetwerk. De gemeente zet overigens volgend jaar verder in op het opwekken van elektriciteit via zonnepanelen middels het stimuleren van 'zon op waterbassins' (glastuinbouw) en 'zon op parkeren'.

D66-24	60	Het college gaat ook een vervolg geven aan de verbetering van digitale dienstverlening door meer producten digitaal aan te bieden. (blz. 60). Welke producten worden hier bedoeld?	Zorg, welzijn en cultuur	De werkgroep maakt een inventarisatie van de producten die in 2024 gedigitaliseerd zullen worden. Derhalve is hier nu nog geen concreet antwoord op te geven.
D66-27	61	Een meer integrale benadering waarbij de cliënt veel meer de regie krijgt. (blz. 61). Kan aan de hand van een concreet voorbeeld getoond worden hoe de aanpak een verandering is ten opzichte van het vorige beleid?	Zorg, welzijn en cultuur	In de Verordening Maatschappelijke Ontwikkeling 2024 zijn we voornemens maatregelen op te nemen om de procedure voor het toekennen van WMO te verkorten en waar mogelijk te versimpelen. Hierdoor is het mogelijk om een groeiend aantal aanvragen met het huidige aantal medewerkers af te handelen.
D66-29	62	Exploitatie doorstroomlocatie Carlton als start inburgering in de Westlandse samenleving. Door het versneld opnemen van Westlandse statushouders in de doorstroomlocatie wordt de druk op de asielzoekerscentra verminderd. (blz. 62). Hoe snel verloopt de definitieve huisvesting van statushouders vanuit de doorstroomlocatie Carlton?	Zorg, welzijn en cultuur	De instroom van statushouders is in 2023 verdubbeld ten opzichte van 2022, van 138 naar 309. Dit betekent een grote opgave voor de corporaties zolang de bouw van tijdelijke woningen uitblijft. Vooral voor de huisvesting van alleengaanden (alleenstaanden en mensen die wachten op gezinshereniging) is dit een moeilijke opgave gezien het Westlands woningbestand dat voornamelijk uit eensgezinswoningen bestaat. De verwachting is dat er eind 2023 een tekort aan huisvesting is voor 40 statushouders ten opzichte van de taakstelling.
D66-31		Het college wil het Westlandse erfgoed behouden door in samenwerking met de diverse Westlandse historische verenigingen het erfgoed te onderhouden en waar mogelijk publiek toegankelijk te maken. (blz. 68). In deze paragraaf wordt niet meer de herziening van de Nota Cultuurhistorisch Erfgoed Westland 2005 genoemd, hoewel het college diverse malen heeft meegedeeld dat er aan een herziening wordt gewerkt. Waarom zwijgt het college hier over deze nieuwe nota?	Zorg, welzijn en cultuur - Cultuur	Op dit moment wordt nota Cultureel Erfgoed Beleid opgewerkt. De planning is om deze in het tweede kwartaal 2024 voor te leggen aan de Raad.

D66-32	69	De gezondheidsverschillen tussen mensen met een hoog en laag inkomen zijn groot en investeren in gezondheid loont. (blz. 69). Welke acties worden ondernomen om gezondheidsverschillen voortkomend uit sociaal-economische verschillen te verkleinen?	Zorg, welzijn en cultuur	Voor het terugdringen van de gezondheidsachterstanden wordt gekozen voor een wijk-/buurtgerichte aanpak, zodat de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet. De keuze van de wijken/buurtten wordt gebaseerd op data uit diverse bestaande bronnen (gemeente Westland, GGD-Haaglanden, Regiobeeld DSW, CBS, enzovoort). Binnen deze wijken/buurtten worden specifieke interventies ingezet, die in andere gemeenten bewezen effectief zijn gebleken. Een nadere uitwerking van de aanpak wordt opgenomen in het Uitvoeringsplan Brede Spuk dat in Q4-2023 wordt opgesteld. Wijkbewoners en onze partners in de wijk (o.a. Vitis, bibliotheek, JGZ, GGD etc.) worden ook betrokken bij de keuze van en het uitwerken van de interventies.
D66-33	78	In 2024 wordt samen met beleid een nieuw beleidsplan voor 2025-2029 ontwikkeld. Gereed eind Q3. (blz. 78). Wat voor beleidsplan wordt hier bedoeld?	Zorg, welzijn en cultuur	De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) verplicht gemeenten om minstens elke vier jaar een beleidsplan Schuldhulpverlening vast te stellen.
D66-34	99	Om de kostenontwikkeling beheersbaar te houden worden nieuwe, lokale voorstellen uitgewerkt, vooruitlopend op de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. (blz. 99). Zal het continueren van de doorbraakaanpak hier onderdeel van zijn?	Zorg, welzijn en cultuur	De Doorbraakmethode is op dit moment vast onderdeel van onze werkwijze in het sociaal domein en wordt gecontinueerd. De Doorbraakmethode zal om deze reden niet meer apart worden meegenomen in de voorstellen die worden uitgewerkt.

D66-35	121	De gemeente wil gelijke kansen voor alle kinderen en jongvolwassenen in Westland. Onderwijs kan daaraan bijdragen. (blz. 121). Het vergroten van kansengelijkheid wordt op deze pagina genoemd als onderdeel van het onderwijs. Wordt ook buiten het onderwijs nog ruimte gemaakt in de begroting voor het bevorderen van kansengelijkheid?	Sport, onderwijs en recreatie - Onderwijs	Het bevorderen van kansengelijkheid is breder dan alleen het onderwijs. Het realiseren van deze ambities vergt een brede, integrale aanpak, waarbij samenwerking tussen enerzijds kinderopvang en onderwijs en anderzijds allerlei andere betrokken partners cruciaal is. Projecten en de daarbij behorende middelen vanuit Laaggeletterdheid, Kansrijke Start, Cultuur, Gezondheidsbeleid, Brede SPUK regeling zullen in samenhang worden opgepakt en een plaats krijgen binnen de School als vind- en werkplaats en zo een bijdrage leveren aan het bevorderen van kansengelijkheid. De projecten worden in of nabij school georganiseerd, omdat de school voor veel ouders een vertrouwde plek is en de drempel om ondersteuning te accepteren daarmee veel lager. Daarnaast richten hulp en ondersteuning in het brede sociaal domein zich er op dat inwoners kunnen participeren, zich kunnen ontwikkelen en problemen kunnen oplossen of hier mee leren omgaan wat ten goede komt aan de kansen en ontwikkelingsmogelijkheden van onze inwoners.
D66-36		We bouwen duurzame scholen met een maatschappelijke functie voor de wijk. We voeren het IHP PO, SBO, (V)SO 2023-2038 en UP 2023-2026 in samenwerking met de schoolbesturen uit. Het Integraal Huisvestingsplan en Uitvoeringsplan voor voortgezet onderwijs (IHP-VO) is in werking en wordt uitgevoerd. (blz. 128-129). Hoe ziet de planning in het te realiseren aantal scholen er de komende jaren uit?	Sport, onderwijs en recreatie - Onderwijshuisvesting	De doorlooptijd van een huisvestingsproject is gemiddeld 4-6 jaar van businesscase tot ingebruikname. In het MIP welke in december 2023 in de raad behandeld wordt staat de planning van de scholen.
D66-37		Het percentage niet-wekelijks sporters ten opzichte van bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. (blz. 130). Zijn deze data ook beschikbaar voor jongeren?	Sport, onderwijs en recreatie - Sport	De GGD Gezondheidsmonitor bevat geen data over Westlandse jongeren tot en met 18 jaar. Vanuit NOC*NSF zijn er wel cijfers (2022) beschikbaar over het aantal Westlandse jongeren dat lid is van een sportverenigingen. • 5 t/m 9 jaar: 44,6% • 10 t/m 14 jaar: 69,3% • 15 t/m 19 jaar: 52,4%

D66-38		Het college formuleert de ambitie om meer verblijfsgroen te realiseren in bestaand gebied én in nieuwbouwwijken. Vervolgens stelt het college dat het niet alleen gaat om kwantiteit, maar vooral ook de kwaliteit van het groen. (blz. 138). Hoe verhouden deze zinnen zich tot elkaar?	Openbare ruimte - Groen	Er is aandacht voor het toevoegen van kwalitatief groen bijvoorbeeld bij vervangen van bestaand areaal en voor een kwantitatieve toename in groen areaal.
D66-39		De gemeentelijke vastgoed portefeuille wordt intensief (meer dan op reguliere vervangingsmomenten) verduurzaamd. Dit betreft naast gebruikelijke verbeteringen (PV-panelen, isolatie) ook klimaat adaptieve maatregelen (groene daken, hemelwateropvang). (blz. 143). Bestaan hier al concrete uitvoeringsplannen voor?	Openbare ruimte - Vastgoed	De klimaatadaptieve maatregelen voor het gemeentelijk vastgoed worden onderdeel van de herijking van het MJOP (MeerJarig Onderhouds Programma). Er zijn al mogelijkheden in kaart gebracht en binnen de bestaande middelen zal hier uitvoering aan worden gegeven. Er zijn in 2023 al diverse duurzaamheidsmaatregelen genomen.

D66-40	Klimaatadaptatie wordt in beleid en handelen van de gemeente geborgd. Hiervoor zijn onderzoeken (effecten van droogte en hitte, impact vanuit beleidskaders vanuit het Rijk, handelingsperspectief voor schade, mogelijkheden voor het financieren van subsidies) en evaluaties (richtlijnen convenant Klimaatadaptief Bouwen) voorzien. (blz. 147). Wanneer is er een concreet uitvoeringsplan met doelstellingen bekend?	Openbare ruimte - Klimaatadaptatie	Klimaatadaptatie is op dit moment geborgd in een aantal beleidsstukken. De strategie klimaatadaptatie 2021-2024 (raadsbesluit d.d. 01-06-2021) dient hierbij als uitvoeringsplan met doelstellingen. De planning is dat we dit in 2024 actualiseren. Ook doen we onderzoek naar wat droogte en hitte betekenen voor ons als gemeente. Ontwikkelingen vanuit het rijk zoals de kamerbrief bodem en water sturend en de nationale klimaatmaatlaf gaan hierin een rol spelen, maar ook de mogelijkheden die de omgevingswet straks biedt met bijvoorbeeld beleidsregels. De gemeente Westland heeft voor de periode 2021-2027 een bijdrage aangevraagd via de impulsregeling klimaatadaptatie. De gemeente stimuleert via de tegeltaxi, de klimaatpleinen en een regentonnenactie inwoners om hun eigen terrein klimaatadaptiever in te richten. Ook stimuleren we groenblauwe schoolpleinen en willen we intensiever gaan samenwerken met woningbouwcorporaties. In beheer- en onderhoudsprojecten van de gemeente wordt hier zo veel als mogelijk invulling aan gegeven. Medio 2022 zijn de richtlijnen uit het convenant klimaatadaptief bouwen toegevoegd in hoofdstuk 2 van het programma van standaarden (collegebesluit d.d. 10-05-2022). Vanaf dit moment worden deze richtlijnen meegenomen binnen anterieure overeenkomsten binnen gebiedsontwikkelingen, herstructureringsprojecten en het ITW-proces. Bijvoorbeeld in de wijk Liermolen in De Lier, in de Van Rijnstraat in De Lier en bij het Prinsensbos. Dit jaar zijn we gestart met het evalueren van de eerste projecten waarbij deze richtlijnen zijn meegenomen. Doordat de doorlooptijd van projecten kan variëren worden klimaatadaptieve maatregelen de komende jaren pas zichtbaar.
--------	---	------------------------------------	--

D66-41		Het college onderzoekt de mogelijkheid van een centrale locatie voor een op de toekomst gerichte milieustraat. (blz. 145). Het onderzoek naar een centrale milieustraat heeft de afgelopen jaren al plaatsgevonden. De conclusie was dat de huidige locatie in Naaldwijk met enige aanpassingen de meest ideale locatie in Westland was. Wat bevalt het college niet aan het onderzoek dat reeds is gedaan en hoe veel tijd gaan we kwijtraken aan het opnieuw doen van het onderzoek naar een centrale locatie?	Openbare ruimte - Vastgoed	Op dit moment wordt gekeken - gelet op nieuwe ontwikkelingen en ruimtelijke vraagstukken - of de eerder gekozen locatie nog passend is. Daarbij kijken we naar meerdere scenario's.
D66-42		Hogere lasten bij Waterhuishouding vanwege extra handhaving omtrent waterkwaliteit. (blz. 154). Is dit niet een taak die belegd is bij ODH? Zo ja, vanwaar dan de hogere lasten voor de gemeente?	Openbare ruimte - Waterhuishouding	De ODH doet een basis dienstverlening op de controles in opdracht van de gemeente Westland. Echter, vanuit de taskforce en het behalen van de doelen vanuit de Kader Richtlijn Water is een intensivering van de controles nodig en dat betekent (zolang we niet uitruilen met andere taken) dat er extra inzet gefinancierd moet worden. Op de raadsinformatieavond van 16 februari jl. over waterkwaliteit is dit ook nader toegelicht.
D66-43		De mix van de grote maatschappelijke opgaven, arbeidsmarktkrapte en financiële beperkingen vraagt om een gemeentebrede toekomstvisie met bijbehorende strategie. Deze visie en strategie bieden richting en houvast aan het gemeentebestuur en ambtelijke organisatie om de opgaven in samenhang en geprioriteerd te kunnen realiseren in Westland. (blz. 185). Op welke termijn kunnen we deze toekomstvisie met strategie verwachten? Wordt de toekomstvisie gekoppeld aan de brede welvaartsdoelen?	Organisatie en overhead	Het College B&W acht het raadzaam om bestaand en nieuw beleid te kunnen toetsen aan de uitdagingen van vandaag en morgen. Dat noemen we veerkracht. In plaats van sec beleid te maken vanuit een gemeentelijk ambitieniveau willen we vooral een strategie maken bij de manier waarop we die ambities halen - ook als er tegenslagen ontstaan. Denk bijvoorbeeld aan crises. De strategie kent dus een onderdeel visie - waarbij we een boven allerlei gemeentelijke visies een zoveel als mogelijk tijdloze visie hangen, maar ook een onderdeel strategie waarbij het College B&W kijkt naar hoe we onze ambities kunnen blijven halen zonder telkens nieuwe deelvisies te hoeven maken. Hoe we dus lopende bestaande visies kunnen bijsturen. Dit verwachten we eind 2024 in zijn geheel afgerond te hebben. Er zal in de overkoepelende visie rekening gehouden worden met thema's als de Sustainable Development Goals (SDG's), maar spreekt vooral over hoe je toekomstbestendig en veerkrachtig beleid maakt en houdt.

D66-44		De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. (blz. 245). De grondexploitatie lijkt na 2024 flink te gaan dalen. Hanteert het college een meerjarige streefwaarde voor de grondexploitatie?	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Het college heeft geen specifieke streefwaarde. Bij elk project waarvoor een grondexploitatie wordt opgesteld wordt zowel voor het project zelf als voor de totale gemeentelijke begroting beoordeeld wat de effecten zijn van het starten van de grondexploitatie.
D66-45		De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. (blz. 246). De structurele exploitatieruimte lijkt na 2025 flink te gaan dalen. Hanteert het college een meerjarige streefwaarde voor de structurele exploitatieruimte?	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Het kengetal structurele exploitatieruimte helpt mee om te beoordelen welke ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Hoe hoger de ruimte, hoe beter de gemeente in staat is om extra lasten te dragen. De streefwaarde is het minst risicovol als deze 0 of hoger is. Het college bekijkt dit kengetal in samenhang met andere kengetallen. Deze waarden helpen het college bij het maken van beslissingen.
D66-46		Als gemeente stimuleren, faciliteren en initiëren we de nodige opgaven om dat te behouden en te versterken zoals op het gebied van bouwen en wonen, vergroening, kwaliteit van de openbare ruimte, vitale kernen, mobiliteit, energietransitie, klimaat-adaptatie, veiligheid en het sociaal domein. Hiervoor is een gemeentelijke organisatie nodig die resultaatgericht, snel, wendbaar en modern is. (blz. 268). Welk beleid voert de gemeente m.b.t. het verduurzamen van de eigen organisatie (onder meer op het gebied van CO ₂ -reductie en circulariteit)? Welke (tussen)doelen zijn daarbij gesteld en in hoeverre ligt de gemeente daarbij op koers?	Bedrijfsvoering	Onze panden aan de Laan van de Glazen Stad en Verdilaan zijn op het gebied van CO ₂ -reductie en circulariteit energieneutraal. Ons wagenpark is recent vernieuwd en zo duurzaam als mogelijk ingericht, zonder de functionaliteit uit het oog te verliezen. Waar mogelijk benutten we kansen om bij te dragen aan CO ₂ -reductie en circulariteit o.a. door invulling te geven aan ons inkoopbeleid.
Fractie van Vliet	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord

FvV-01		Op basis van de Programmabegroting 2024 wordt door onze fractie het volgende geconstateerd. De kosten die nabestaanden betalen zijn apart gefilterd op site van de gemeente in: Kosten van begraven /en aankoop van bijvoorbeeld 10-15-20-30 jaar; Kosten van algemeen onderhoud/ gras maaien/ bomen snoeien etc.; Maar de volgende onderstaande punten worden ook in kopie groenvoorziening geplaatst: • Kosten vijver en vissen; • Kosten apparatuur; • Grondstoffen; • Kosten reparaties; • Personeelskosten; • Kosten panden die wel of niet in eigen beheer vallen. Dit wordt nu allemaal in kopie groenvoorziening geplaatst maar zou eigenlijk gesplitst moeten worden in aparte groenvoorziening van Weverling Groen Voorziening / en kosten van graf delven/ begraven, aanschaffen van Vissen/Pompen etc. Oftewel hoort wat ons betreft onder andere kosten posten. Nu wordt alles onder 1 noemer gezet. Waarom wordt wat er echt onder groenvoorziening valt niet onder groenvoorziening geboekt en alles wat hiervan afwijkt onder aparte grootboek kosten geboekt om zuiver inzage te krijgen van de werkelijke kosten/ en wat er jaarlijks aan onderhoud per onderdeel gedaan wordt?	Openbare Ruimte - Begraven en Groen	Deze systematiek is het gevolg van de BBV-systematiek. Op deze systematiek hebben wij geen invloed. Toelichting: Er is een separaat contract groenonderhoud voor de gemeentelijke begraafplaatsen met een aannemer. Dat is destijds een weloverwogen keuze geweest. Het programma Begraafplaatsen is een gesloten circuit waarbij de kosten worden verdisconteerd in de leges die in rekening worden gebracht.
Gemeentebelangen Westland	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord

GBW-01	8	U benoemt exogene ontwikkelingen als gestegen prijzen en striktere regels omgevingseisen. Kunt u voorbeelden geven van deze striktere regels omgevingseisen?		Het Rijk en de EU leggen steeds striktere regels op met betrekking tot onder andere de veiligheid en kwaliteit van de leefomgeving. Dat maakt dat we als gemeente niet alleen integraal moeten werken en keuzes moeten maken, we hebben ook een rol te spelen waar de markt niet volstaat. We hebben toe te zien op het borgen van de minimale eisen op bijvoorbeeld het gebied van groenvoorziening en milieunormen.
GBW-02	11	De 2% operatie, hierbij is een aantal posten buiten beschouwing gelaten. Levert u dat desondanks 4,3 milj. structureel voordeel op?		Ja, ondanks dat een aantal posten uitgezonderd is, levert de 2% operatie een bedrag van € 4,3 miljoen op.
GBW-03	11	Uitbreiding OZB-areaal. Op basis van hoeveel hectare / aantal woningen is deze prognose gedaan?	Belastingen	De OZB-areaal heeft betrekking op het aantal objecten welke worden betrokken in de heffing van de OZB. In dit geval betreft het een toename van het aantal bedrijven, waardoor de OZB opbrengst voor niet-woningen structureel is toegenomen.
GBW-04	7	Vervallen voorstellen Sociaal Domein. De taakstelling van 1 miljoen vervalt. Hiervoor in de plaats gaat wel de 2% taakstelling gelden. Hoeveel moet er binnen het Sociaal Domein nu in totaal gevonden worden aan bezuinigingen? En voor hoeveel procent van het Sociaal Domein zijn er posten buiten beschouwing gelaten(ivm kapitaallasten, lasten die meetellen in tarieven, lasten waar gelden van derden tegenover staan)?	Welzijn, Zorg en Cultuur	Op programma 5 is het totale budget € 135 miljoen. Hiervan is ca. 27% niet-beïnvloedbaar en valt dus buiten de 2% operatie. Op de overige budgetten is de 2% toegepast; dit is een bedrag van ca. € 1,9 miljoen.
GBW-05	20	Met betrekking tot het toezicht houden op de uitvoering van werkzaamheden op basis van een verleende omgevingsvergunning. Wat betekent de stapsgewijze invoering van de Wet Kwaliteitsborging voor de werkzaamheden van de gemeente (zowel in financieel opzicht als v.w.b. de formatie)?		Met de komst van Wet KwaliteitsBorg (WKB) gaan werkzaamheden naar de markt en worden overgenomen door kwaliteitsborgers in opdracht van de bouwer. In 2024 geldt deze verandering alleen voor gevolgsklasse 1, dit betreft de minst complexe bouwwerkzaamheden. In 2024 houden wij toezicht op de afgegeven WABO vergunningen (afgegeven in 2023). Na invoering van de WKB blijft de gemeente verantwoordelijk voor o.a. bouwveiligheid en handhaving.

GBW-06	24-25	Welke concrete maatregelen neemt uw college om te bereiken dat (vanaf 2025) in Westland daadwerkelijk een groter aandeel betaalbare koopwoningen en middenhuur woningen wordt gerealiseerd?		De belangrijkste mogelijkheid om dit te behalen is het bouwen van betaalbare woningen (in zowel huur- als koop sector). Dit is onderdeel van de Westlandse Flexroute. Ook trekken we diverse kleine projecten los met oog op deze doelgroep. Aanvullend hebben we voor koopstarters extra financiële instrumenten kunnen inzetten om woningen betaalbaar te maken. We verwijzen hier naar de Raadsinformatiebrief van 12 juli 2023 "Gemeente Westland investeert in nieuwe generatie starters".
GBW-07	25, 5e bullit	Begrijpen wij goed uit dit punt dat uw college het plan heeft het register van woningzoekenden nieuwbouwkopwoningen te digitaliseren?		Op dit moment onderzoeken we op welke wijze we de ingeschreven woningzoekenden een betere dienstverlening kunnen verlenen. Het digitaliseren, waarbij online inzicht kan worden gegeven is een van de opties die bekeken wordt.
GBW-08	31	Wij veronderstellen dat de eerste alinea op deze pagina nog per abuis is blijven staan uit de versie Programmabegroting 2023-2026. Is die veronderstelling juist?	Volkshuisvesting	Correct, deze alinea is per abuis nog blijven staan en hoort niet in deze begroting 2024.
GBW-09	33	In de afgelopen vijf jaar zijn in Westland gemiddeld per jaar 665 woningen gebouwd. Uw college heeft de ambitie in de komende jaren gemiddeld 800 woningen te gaan bouwen, waarvan 500 woningen voor Westlandse starters. Welke concrete maatregelen neemt uw college om de bouw van woningen in Westland te versnellen en de jaarlijkse nieuwbouwproductie met 20% te vergroten? Hoe definieert u hierbij de 500 woningen voor Westlandse starters?		In zijn algemeenheid betrekken we subsidies van provincie en rijk om bouwprojecten sneller gerealiseerd te krijgen. Het college zet in op realisatie van tijdelijke woningen als onderdeel van de Westlandse Flexroute. We zetten alle zeilen bij om met de veranderende macro-economische omstandigheden (bouwprijzen, rentestanden, stikstof, personeel) de woningbouwproductie op peil te houden. Een starter is iemand die voor het eerste een eigen woning betreft. Een starter kan zowel een starter op de huurmarkt als op de koopmarkt zijn.
GBW-10	34	Bij de opsomming van 'nieuwbouwprojecten met effect in de komende jaren' missen wij onder andere de nieuwbouwprojecten 'de Puntzak' (Vlietweg, Naaldwijk) en Zuidgeestlaan (Naaldwijk). Betekent dit dat in de komende jaren voor beide projecten geen voortgang in de planontwikkeling verwacht wordt?		Nee, deze aannname is niet juist. Ook op deze twee projecten wordt volop inzet gepleegd. Zoals tijdens de raadsinformatieavond van 11 september jl. is aangegeven hebben wij als gemeente meer dan 60 (woningbouw)projecten, deze kunnen we niet allemaal specifiek benoemen en toelichten in de begroting. De opsomming van de nieuwbouwprojecten is dan ook niet uitputtend en zegt niets over de specifieke voortgang van projecten.

GBW-11	35	Met OBWZ heeft u een intentie overeenkomst vastgesteld waarin 150 sociaal en bereikbare woningen worden gepland? Hoeveel komen er in welk project? Verderop spreekt u van subsidie voor omzetten 30 sociale koopwoningen naar huurwoningen? In welk project valt dit?		De verdeling van de 150 woningen is als volgt. Circa 50 woningen in de HAK (Kwintsheul) Circa 50 woningen in De Kreken (Poeldijk) Circa 50 woningen in Madewater (Monster Noord) Wij hebben een projectsubsidie aangevraagd ten behoeve van activiteiten waarmee de gemeente bijdraagt aan het provinciale doel: Voldoende juiste woningen op de juiste plek - Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland. Met meer sociale huurwoningen in plaats van sociale koopwoningen sluiten we beter aan bij onze Woonvisie en daarmee blijven deze woningen ook structureel beschikbaar voor de doelgroep. In Waelpolder waren binnen de categorie sociaal 70 sociale huurwoningen gepland, de rest betrof goedkope (sociale) koopwoningen. Vanwege het tekort aan sociale huurwoningen in Westland en de regio en de oplopende wachttijden, is het wenselijk een groter aantal huurwoningen te bouwen. Daartoe worden 30 goedkope (sociale) koopwoningen omgezet naar sociale huur (tot € 752, prijspeil 2021) waarmee het totaal aantal sociale huurwoningen in Waelpolder uitkomt op 104. Zie ook raadsbesluit december 2021.
GBW-12	42	'Er komt eind 2024 een Westlandse OV-agenda....' GBW heeft op eerdere vragen een antwoord ontvangen aanvang onderzoek najaar 2023 en uiterlijk medio 2024 een snel in te voeren concreet concept. Waarom blijft 'het onderzoek' onbehandeld?		De verdiepende verkenning is inmiddels gestart. De resultaten verwachten we medio 2024. Die leggen we voor aan uw raad. In de eerstvolgende commissie Flora ontwikkeling bespreken we met u de Westlandse inzet op beter openbaar vervoer.
GBW-13	42	U spreekt over een actueel verkeerscirculatieplan dat eind 2024 op de planning staat. Is dat apart van een plan voor Wateringen? Of is dit voor heel Westland?		Heel Westland. Vooruitlopend hierop komt een aparte verkeersanalyse Wateringen conform toezegging aan uw raad.

GBW-14	46	'We voeren het keurmerk Westlands Klavertje in...' Wat wordt hiermee bedoeld, wat is het nut en wat zijn de kosten? Ook wordt er ingezet op werknemer die in Westland willen werken? Richt u zich hierbij op laag- of hooggeschoold personeel? Vind u dit een gemeentetaak?		Het Westlands Klavertje is - op initiatief van het college B&W en MVO Westland - een keurmerk waarmee ondernemers zich in de kijker kunnen spelen bij bijvoorbeeld aanbestedingen. Het actieplan zal laten zien of er nog meer plekken zijn waar dit keurmerk voordelig is voor de gekeurde ondernemer. We brengen na het Inkoopbeleid een brief naar de raad met daarin de uitrol van het Westlands Klavertje. O.a. hiervoor is vanaf 2024 structureel € 25.000 beschikbaar. Willen werken in Westland draagt bij aan een bloeiende arbeidsmarkt en economie.
GBW-15	46	Op welke 2 bedrijventerreinen is nog geen vereniging? En wanneer start het participatieproces voor de nieuwe bedrijventerrein visie als u deze begin 2024 wilt aanbieden aan de Raad?		Bedrijventerrein Wateringen is vertegenwoordigd door middel van een BIZ, evenals bedrijventerrein Leehove. De andere bedrijventerreinen worden vertegenwoordigd door een reguliere vereniging, of vertegenwoordiger. We bekijken welke 2 bedrijventerreinen interesse hebben in een BIZ-vorm. Het participatieproces begint eind 2023.
GBW-17	77	"Schuldhelpverlening", wat gaan we hieraan doen? Hier wordt gesproken dat 50% van de schuldregelingen in de vorm van een krediet wordt aangeboden. Hoe groot is het maximale bedrag per sanering en wat is het maximale bedrag van alle sanering tezamen per jaar?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Om passend maatwerk te bieden hebben we gekozen om geen maximumbedrag per sanering te hanteren. Wanneer in de situatie van de cliënt een saneringskrediet passend is, wordt hiervoor gegaan. Het maximale totaalbedrag is € 250.000. In 2022 is hier voor € 24.000 gebruik van gemaakt en in 2023 tot nu toe € 7.400. De bedragen zijn afhankelijk van de voorstellen. Het totaal saneringsbedrag voor 2023 wordt lager ingeschat, omdat in 2023 de wettelijke termijn van 36 maanden verkort is naar 18 maanden. Dit heeft invloed op de hoogte van het saneringsbedrag. Daarnaast is -in het belang van de schuldenaar- in de eerste helft van 2023 gewacht op de wetswijziging zodat schuldenaren gebruik kunnen maken van de verkorte termijn. Dit draagt bij aan het sneller bieden van perspectief en een schuldenvrije toekomst.
GBW-19	125	Verkenning sportaccomodatie Flora gebied. Zou een mountainbike route hierin passen? Eventueel in samenspraak met 'buurman' Westland Wil Vooruit?		Dit idee zal worden meegegeven aan de projectgroep Flora ontwikkeling.
GBW-20	208	Wat wordt bedoeld met 'de financiële effecten van deze verhoging zijn echter niet verwerkt in de financiële begroting'? Wat zijn die financiële effecten?	Lokale Heffingen	De eventuele financiële consequenties worden inzichtelijk bij de door de raad vast te stellen belastingverordeningen in december 2023.

GBW-22	356	Genoemd worden investeringskosten rotonde Zijtwende (incidenteel 2024). Wordt over het hoofd gezien dat de meerderheid van de raad in maart 2023 heeft besloten deze investering te schrappen?		Het Meerjaren Investeringsplan 2024-2027 is in bewerking. Het MIP nieuwe stijl, dat in december aan uw raad wordt aangeboden. In deze begroting zijn de investeringen conform de begroting 2023-2026 opgenomen. In feite gaat het in deze begroting om een beleidsarm hoofdstuk. Dit is dus niet over het hoofd gezien. In de raadsvergadering van 13 december 2023 heeft u desgewenst uitgebreid de gelegenheid met ons college over het dan geactualiseerde MIP van gedachten te wisselen.
GBW-23	357	Metropolitane fietspaden. In 2024 is er dus nog steeds sprake van een onderzoeksfase? Hoe lang loopt dit onderzoek inmiddels en wat is hieruit tot nu toe de conclusie?		De onderzoeksfase MFR naar Rotterdam is gereed. Momenteel loopt de voorbereidingsfase het uitwerken van het ontwerp en vervolgen de aanbesteding. Naar verwachting kan in 2024 gestart worden met de uitvoering. De onderzoeksfase MFR naar Den Haag HS/CID en naar Delft zijn vrijwel gereed. De resultaten worden in het eerste kwartaal van 2024 aan u voorgelegd. Naar verwachting kan na besluitvorming met de voorbereidingsfase medio 2024 gestart gaan worden.
LPF	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord
LPF-01	23	Inhuur overige personeel wordt van €1.050.000,- verlaagd naar €25.000. Hoe reëel is dit?	Ruimtelijke Ordening - VTH	Met de komst van Wet KwaliteitsBorg (WKB) gaan werkzaamheden naar de markt en worden overgenomen door kwaliteitsborgers in opdracht van de bouwer. In 2024 geldt deze verandering alleen voor gevolgsklasse 1, dit betreft de minst complexe bouwwerkzaamheden. In 2024 houden wij toezicht op de afgegeven WABO vergunningen (afgegeven in 2023). Na invoering van de WKB blijft de gemeente verantwoordelijk voor o.a. bouwveiligheid en handhaving.
LPF-03	26	De 2e Berkenflat wordt genoemd maar is nog steeds PM derde partijen. Wanneer is bv. de businesscase beschikbaar? Of hoe denkt het college de 1e paal te gaan slaan in 2025?	Volkshuisvesting - Volkshuisvesting	Op 17 oktober bent u over de laatste stand over de Berkenflat 2.0 geïnformeerd. De businesscase is nog niet aan het college aangeboden. De inhoud van de businesscase biedt meer aanknopingspunten voor een "eerste paal". het college streeft nog steeds naar 2025.
LPF-04	42	Er komt een verkeerscirculatie plan. Is dit inclusief de nieuwe wegencategorisering?	Mobiliteit en economie - Mobiliteit	Nee, deze documenten staan los van elkaar. De wegencategorisering heeft natuurlijk wel invloed op de verkeerscirculatie.

LPF-05	40-43	Handhaving staat als prioriteit vermeld. Hoe gaat dat ingevuld worden en door wie?	Mobiliteit en economie - Mobiliteit	De handhavingsoopdracht berust daarvoor deels bij boa's en deels bij parkeercontroleurs.
LPF-06	44	Herstructurering in de Broekpolder, maar Oranjepolder wordt niet genoemd. Dit terwijl het over hetzelfde jaartal gaat. Hoe denk men dat te realiseren als het nu al duidelijk is dat het voor veel bedrijven een stap te ver is of dat deze bedrijven zich niet gehoord voelt?	Mobiliteit en economie - Economie	Conform het collegewerkprogramma werken we met goede moed samen met de gebiedscoöperaties Broekpolder en Oranjepolder aan een toekomstbestendig en veerkrachtig tuinbouwgebied. De samenwerking laat zien dat er soms ook minder positieve geluiden zijn. De coöperatie is daarbij nu volledig zelf aan zet. Het college B&W vindt draagvlak een belangrijk uitgangspunt. Tegelijkertijd zien we in de plannen tot dusver een ambitie die in lijn is met hoe het College B&W kijkt naar een sterk tuinbouwgebied. Het ontwikkelperspectief voor de Broekpolder zal in 2024 door de gebiedscoöperatie Broekpolder wel aan de gemeenteraad worden aangeboden ter besluitvorming. Nadat het ontwikkelperspectief Broekpolder door de coöperatie en vervolgens door de besturen van de betrokken overheden (naast de gemeente ook de provincie en het hoogheemraadschap) is vastgesteld, zal, in nauwe samenwerking met de percee-eigenaren, gekeken worden hoe toegewerkt kan worden naar de uitwerking hiervan. Hiervoor zullen in 2024 met de percee-eigenaren (bewoners en ondernemers) gesprekken worden gevoerd. Het ontwikkelperspectief is geen blauwdruk, maar een richting. Het is bekend dat bewoners en ondernemers kanttekeningen hebben bij de laatste concept versie van het ontwikkelperspectief (wat niet door de gemeente, maar door de gebiedscoöperatie is opgesteld). Inmiddels hebben hier de nodige gesprekken plaats gevonden en wordt het ontwikkelperspectief bijgesteld. Het College B&W acht het daarbij van belang dat we de verschillende geluiden over de ontwikkelperspectieven nauw wegen bij onze beoordeling voor we dit aan de raad doen toekomen. Op 11 oktober 2023 is de gebied coöperatie Oranjepolder opgericht. In navolging met de Broekpolder zal ook voor de Oranjepolder een droombeeld gevormd worden (door het gebied zelf, zowel door bewoners als ondernemers). Met dat droombeeld in de hand wordt toegewerkt naar een toekomstvisie voor het gebied. Het proces rondom de Oranjepolder heeft langer geduurd dan vooraf was ingeschat. De coronaperiode heeft hier met name debet aan. Inmiddels hebben er diverse werksessies plaats gevonden met de percee-eigenaren en zijn de eerste stappen gezet naar het vormen van de toekomstvisie. De verwachting is dat eind 2024/ begin 2025 een eerste concept van de toekomstvisie, door de gebied coöperatie, gedeeld kan worden. De invulling van de toekomstvisie is aan het gebied zelf. De

				gemeente, maar ook de andere overheden, ondersteunen dit proces, onder andere door de inbreng van kennis op het ruimtelijk domein.
--	--	--	--	---

LPF-07	46	Wat is het keurmerk Westlands Klavertje en wat wordt bedoeld met de 25 keurmerken die er zijn uitgedeeld ?	Mobiliteit en economie - Economie	Het Westlands Klavertje is op initiatief van het college B&W en MVO Westland een keurmerk waarmee ondernemers zich in de kijker kunnen spelen bij bijvoorbeeld aanbestedingen. Het actieplan zal laten zien of er nog meer plekken zijn waar dit keurmerk voordelig is voor de gekeurde ondernemer. De 25 keurmerken zijn niet meer dan de doelomschrijving: we verwachten dit mooie keurmerk ten minste aan 25 ondernemers te kunnen toekennen in 2024. De financiële kant van de Flora ontwikkeling wordt in de commissie Flora ontwikkeling van november met u besproken.
LPF-08	47	Wat zijn warmte-ateliers?	Mobiliteit en economie - Energietransitie	Een warmteatelier is een overleg met initiatiefnemers, waarbij de gemeente (tegen kosten) de initiatiefnemer van warmtenetten en -boringen faciliteert in tracés, vergunningen en de projectuitvoering zoals het afzetten van wegen etc. Dit proces is opgenomen in het handboek Kabels en Leiding en vindt grondslag in de AVOI.
LPF-09	48	Wat zijn de kosten voor 10 energiecoaches en op welke wijze worden de resultaten gemonitord?	Mobiliteit en economie - Energietransitie	De vrijwillige energiecoaches worden geworven, getraind en begeleid door een expertisebureau. Dit bureau registreert de scans en zorgt er ook voor dat de uitgevoerde quickscans kwalitatief op niveau zijn. Ze organiseren ook duurzame buurtavonden en promotiewerkzaamheden voor het gemeentelijke verduurzamingsprogramma "Westland Woont Duurzaam". De kosten voor dit totaalpakket zijn ongeveer 100.000 per jaar.
LPF-10	50	Floraontwikkeling; op welke wijze denk het college dit te gaan financieren in de huidige markt en binnen de begroting?	Mobiliteit en economie - Floraontwikkeling	Voor de huidige fase heeft de gemeenteraad in mei 2023 een krediet vastgesteld van € 750.000. Dit krediet loopt door tot april 2024. Het is de bedoeling dat er voor het vervolg een grondexploitatie wordt vastgesteld. Daarnaast zijn er nog een aantal additionele investeringen nodig (bijvoorbeeld voor het vakcollege, die opgenomen zijn in het Meerjaren Investerings Programma (MIP).
LPF-11	52	Hoeveel omgevingsvergunning zijn er al aangevraagd voor huisvesting van arbeidsmigranten bij de bedrijven?	Mobiliteit en economie - Arbeidsmigratie	Het college heeft op dit moment 1 omgevingsvergunning onder handen.

LPF-12	62	Ontwikkelen visies Oranjepolder/Broekpolder, welke visie?	Mobiliteit en economie - Economie	De gebiedscoöperaties Broekpolder en Oranjepolder werken toe naar een, door hun ALV vastgesteld, ontwikkelperspectief, welke aan het gemeentebestuur wordt aangeboden als gebiedsvisie. Herstructurering van het gebied en verduurzaming van de tuinbouw zijn belangrijke uitgangspunten.
LPF-13	69	De gemeente gaat in samenwerking met kerk eigenaren een kerkvisie opstellen. De toenmalig wethouder Vreugdenhil heeft beloofd te komen met een inventarisatie van de culturele gebouwen in Westland en dáár een visie op te ontwikkelen. Gaat het college deze inventarisatie nog uitvoeren?	Zorg, Welzijn en Cultuur - Cultuur	Een eerste inventarisatie naar alle 42 denominaties in het Westland is afgerond. Hiervoor zijn bijeenkomsten georganiseerd waarbij ook de historische verenigingen aanwezig waren. In de bijeenkomst is de historische ontwikkeling van de kerken in het Westland geschetst, een proces van een herbestemming en een traject voor betere toegankelijkheid toegelicht. Ook heeft een bijeenkomst over de verduurzaming van kerken plaatsgevonden. Een onderwerp dat bij de gesprekken herhaaldelijk aan de orde komt. Kerken kunnen een energiescan aanvragen die door de gemeente gefinancierd wordt. Met de kerkbesturen zijn gesprekken gevoerd waarin de volgende onderwerpen aan de orde komen: - Gebruik van het kerkgebouw - Inzet van vrijwilligers om het gebruik en beheer van de kerk in stand te houden - Meerjarenperspectief - Duurzaamheid van het kerkgebouw In de visie (beoogde afronding Q1-Q2 '24) zullen aanbevelingen aan de orde komen: 1. Netwerk opbouwen 2. Ontwikkelen en toegankelijk maken van kennis over kerkgebouwen 3. Toekomstbestendigheid van kerkgebouwen Duurzaamheid Herbestemmen Multifunctionaliteit 4. Draagvlak voor de kerkgebouwen
LPF-14	69	Wanneer komt het consultatiebureau weer terug in De Lier?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Op dit moment wordt er gewerkt aan verbouwing van een locatie in De Lier zodat het consultatiebureau in 2024 (datum nog niet bekend) weer gehuisvest kan worden in De Lier.

LPF-15	71	De gemeente betaald voor statushouders 6 maanden lang de wettelijk geregelde kosten voor huisvesting en wat daarbij komt. Welke maatregelen neemt de gemeente om te zorgen dat alle statushouders na die termijn zelf in hun inkomen kunnen voorzien? Als na de termijn van 6 maanden blijkt dat de statushouders zelf niet in hun inkomen kunnen voorzien en hun betaling verplichtingen niet kunnen nakomen verliezen zij dan net als andere Nederlanders die het niet kunnen betalen hun woning?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Financieel ontzorgen van statushouders - een wettelijke taak - gaat niet om het regelen van inkomen maar om het doorbetalen van vaste lasten vanuit de uitkering. Dit gebeurt gedurende de eerste 6 maanden dat een statushouder een woning heeft toegewezen gekregen. Het betreft een inhouding vanuit de uitkering die zij ontvangen. Het gaat hierbij om huur, gas, water, licht en zorgverzekering. Na 6 maanden is het uitgangspunt dat zij deze vaste lasten zelf aan de leverancier betalen. Dit kan vanuit het eigen inkomen. Dit inkomen kan ook de uitkering zijn die vanuit de gemeenten aan de statushouder wordt betaald. Gedurende de eerste 6 maanden is het de bedoeling dat statushouders financieel zelfredzaam worden. Er vindt begeleiding door de bibliotheek en vluchtelingenwerk plaats gedurende deze periode.
LPF-16	101	Vanaf 2024 is er geen bedrag meer opgenomen voor Huis van de Buurt. Wat betekent dit voor de ontwikkeling van (toekomstige) Huizen van de Buurt in Westland? Gaan er niet meer komen?	Zorg, Welzijn en Cultuur - Cultuur	De exploitatie van het gemeentelijk vastgoed moet beheersbaar en toekomstbestendig zijn. In dat kader is al het gemeentelijk vastgoed ondergebracht in het product gemeentelijk vastgoed en grond. Per saldo zijn de budgetten binnen Huizen van de buurt, waaronder de bibliotheek niet geschrapt maar verschoven naar programma 8. In de dorpskernen wordt ingezet op het clusteren van voorzieningen die elkaar versterken op goed bereikbare plaatsen. Per potentiële clustering van voorzieningen die elkaar versterken op goed bereikbare plaatsen in de dorpskernen wordt per casus en situatie beschouwd welke rol de gemeente hierin in heeft. De rol van initiator, facilitator of co-creator of eigenaar. Het concept huis van de buurt wordt in Honselersdijk gerealiseerd. In andere kernen wordt ingezet op het clusteren van voorzieningen die elkaar versterken op goed bereikbare plaatsen.

LPF-17	96	Het bedrag voor inburgering loop de komende jaren sterk terug omdat de verwachting is dat er minder inburgeraars te verwachten zijn. Waar is deze verwachting op gebaseerd?	Zorg, Welzijn en Cultuur	De raming zoals opgenomen in de begroting is gebaseerd op aannames die aan het begin van dit jaar zijn gedaan. Dit is ook zo opgenomen in het financieel meerjarenperspectief. De begroting sluit aan op het financieel meerjarenperspectief. Het betreft een op dat moment verwachte daling van de instroom en hierdoor een daling van de kosten die ten laste worden gebracht van gemeentelijke middelen. Na het opstellen van het financieel meerjarenperspectief is geconstateerd dat er ten opzichte van dit perspectief een toename is van het aantal inburgeraars. De verwachting is dus dat het aantal inburgeraars in 2024 tenminste gelijk is aan 2023. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat dit een incidentele piek is. Daarom heeft het Rijk voor het jaar 2023 en 2024 extra incidentele middelen toegekend aan de gemeente Westland met betrekking tot Inburgering. Voor het jaar 2024 worden deze extra middelen verwerkt in de eerste voortgangsrapportage 2024. De daadwerkelijke inburgeringskosten worden gedekt door de Specifieke Uitkering van het Rijk (SPUK) voor Inburgering.
LPF-18	125	Fitbox/Fitpark kwalitatief hoogwaardige voorziening en wanneer wordt deze nu uitgevoerd?	Openbare Ruimte - Vastgoed	De door de raad gevoteerde middelen (1,24mio) zijn ontoereikend om een Fitbox te realiseren. Diverse scenario's worden binnenkort voorgelegd aan het college.
LPF-19	144	Waterhuishouding, grondposities verwerven om de gebiedsvisies te faciliteren. Welke bedragen zijn hier mee gemoeid en hoe gaan wij dit financieren?	Openbare Ruimte - Waterhuishouding	Voor waterhuishouding is dit niet van toepassing omdat het hoogheemraadschap van Delfland een eisenpakket meegeeft bij waterhuishoudkundige opgaven.
LPF-20	145	Er wordt met geen woord gerept over de VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof). Heeft het college deze doelstelling (naar minder dan 100kg afval per jaar) nu officieel volledig losgelaten? Hoe verlopen de jaarlijkse kosten over de afgelopen 4 jaar en waarom zijn er geen cijfers over 2021?	Openbare Ruimte - Afval	We willen het gewicht van het afval omlaag brengen, daarvoor hanteren we de landelijke VANG doelstelling als richtlijn en nemen dit op in het beheerkader. VANG heeft de doelstelling aangepast: een verschuiving van een scheidingspercentage en de 100 kg restafval per persoon per jaar naar het verbeteren van de kwaliteit van de grondstofstromen. Want hoe schoner de stromen, hoe groter onze bijdrage aan een circulaire economie en hoe beter beheersbaar de kosten voor het afvalbeheer zijn.

LPF-21	146	Wat is de kostenbesparing voor de gemeente om de graven van wie het grafrecht is verlopen niet te ruimen maar intact te laten zodat hier kosten bespaard kunnen worden? Wat gaan we doen aan de slecht of niet onderhouden particulieren graven? Wanneer wordt hier actie op genomen?	Openbare Ruimte - Begraven	Actief ruimen is noodzakelijk om zodat de begraafcapaciteit beschikbaar blijft. Indien het grafrecht is verlopen, kan men tijdig ervoor kiezen om het grafrecht te verlengen. Niet ruimen van verlopen graven betekent dat de kosten van onderhoud drukken op de rechthebbenden die wel betalen.
LPF-22	153	Terwijl er eerder vermeld werd dat door over te stappen naar nascheiding een kostenbesparing zou ontstaan blijkt nu uit de kostentabel dat de kosten tot en met 2027 met 11,3% gaan stijgen. Waarom is de beloofde besparing omgedraaid naar kostenverhoging ?	Openbare Ruimte - Afval	De kostenbesparing die was aangekondigd op het nascheiden van het restafval op PBD, is gerealiseerd maar was puur gericht op deze fractie. De kosten voor inzameling in zijn totaal (dus inclusief de andere fracties) zijn wel gestegen. Dit wordt onder meer veroorzaakt door een sterke prijsontwikkeling op alle fronten. Met de maatregelen die we hebben genomen en nog gaan nemen is het uitgangspunt de kosten beheersbaar te houden. Daarnaast worden minder inkomsten gegenereerd omdat we twee inzamelmethode hanteren voor PBD. In het oude systeem met voorscheiden in gele zakken de kosten nog een stuk hoger zouden zijn.
LPF-23	197	Waardoor komt het dat de externe inhuur explosief tot 23.9% gestegen is tegen 17% als landelijk gemiddelde?	Organisatie en overhead	In 2021 was het inhuurpercentage voor Westland 24,5%. Dit was gedaald naar 23,9% in 2022. De formatie per 1.000 inwoners zat voor 2022 landelijk op 9,1 fte. Voor 100.000+ gemeenten zat dit op 8,3 fte. Westland zat hier in 2022 ruim onder met 7,1 fte per 1000 inwoners. Hiermee hadden we onvoldoende formatie om de opgaven goed uit te voeren en heeft Westland ook last van de zeer krappe arbeidsmarkt. De 23,9% inhuur op formatie zit in de 7,1 fte per 1.000 inwoners.
LPF-24	201	P&O Waarom wordt er nu al € 1.200.000 meer begroot voor de overheadkosten voor 2025? Dit terwijl het totaal aan overhead lager wordt begroot in 2024.	Organisatie en overhead	Vanaf 2025 zijn de begrote kosten overhead personeel € 1.200.000 hoger dan in 2024. Dit komt doordat de stelpost versterken organisatie, zoals in de begroting 2023-2026 ingesteld om de formatie op peil te krijgen, stijgt tot en met 2025. De stelpost is in 2025 € 1.200.000 hoger dan in 2024.
LPF-25	208	Bij vertaling naar tarieven ontbreekt een stuk van de laatste zin. Er is dus geen idee wat de woonlasten voor deze groep wordt.	Lokale heffingen	In deze versie is helaas een deel van het onderstaande stukje tekst weggevallen: <i>"De woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in een eigen woning met een gemiddelde WOZ-waarde stijgen met circa 4%. Ook de woonlasten voor huurders stijgen met circa 4%".</i>

LPF-26	215	Afvalstoffenheffing; Er wordt gemeld dat de verwerking van het afval duurder is door de afkeur van partijen kunststof. Waarom wordt hier niet vermeld dat kwaliteit van de scheiding van het grijze afval ook extra kosten met zich mee brengt?	Openbare Ruimte - Afval	De kwaliteit van de scheiding van het grijze afval leidt niet tot hogere kosten. Wat wel tot hogere kosten leidt, is het verkeerd aanbieden van grondstoffen (o.a kunststof) en daarnaast lopen we inkomsten mis doordat Westland twee inzamelmethoden voor PBD hanteert: apart inzamelen in de buitengebieden en containers én bijvoegen in het restafval (nascheiding). Verkeerd aangeboden PBD wordt toegevoegd aan het restafval en vervolgens verbrand terwijl ze ook konden worden gerecyceld. Recyclen van afval is goedkoper dan verbranden als restafval. Voor de verbranding van restafval betalen we per ton afval de verwerkingskosten en de verbrandingsbelasting. En vanaf 2025 komt hier een CO2 heffing bij.
LPF-27	234	Risicoregister; Waaruit bestaat de mogelijke financiële schade op de posten ontsluiting Maasdijk/ Honderdland? Dit is samen 5,4 miljoen (!) En waarover gaat het verschil met de Belastingdienst over de vennootschapsbelasting?		Dit risico voorziet op de nakoming van alle afspraken in de samenwerkingsovereenkomst (SOK) Honderdland, waarin ook de aanleg van de ontsluiting Maasdijk (aanleg en grondverwerving) een rol speelt. De ontwikkeling van Honderdland is in een vergevorderd stadium en er zijn veel gronden door ontwikkelaar (HOC) inmiddels verkocht. In de SOK staan over en weer verplichtingen over bijvoorbeeld kosten(verhaal) en grondverwervingen rondom de ontsluiting Honderdland, waarbij de SOK over enkele afspraken in detail niet eenduidig is. De gesprekken over de (financiële) afronding van de SOK zijn nog niet afgerond, daarom is het risico nog gehandhaafd. Partijen streven ernaar om de gesprekken in de eerste helft van 2024 af te ronden. De verwachting is dat het risico bij het volgende P&C-moment kan worden bijgesteld. De Belastingdienst heeft nog geen uitspraak gedaan in het kader van de vennootschapsbelasting vanaf 2016. Deze uitspraak heeft ook consequenties voor de komende jaren. Daarom wordt dit als risico meegenomen.
LPF-28	267	Verstrekke garanties en borgstellingen; De Berkenflat II is dat in- of exclusief verhuizen WOS en kinderdagverblijf? Waarom wordt daar nu al zoveel geld voor gereserveerd terwijl en voorlopig nog geen enkel plan ligt?		Dit betreft een aanvraag voor een eventuele garantstelling voor de bouw en exploitatie van de tweede Berkenflat. We zijn in afwachting van een business case. Dit is niet de (eventuele) investering voor een verhuizing van WOS of kinderdagverblijf

LPF-29	368	Hier staat dat er twee metropolitane fietsroutes komen. Welke routes zijn dit? En welke routes zijn vervallen?	Mobiliteit en Economie - Mobiliteit	Zie antwoord D66-17
LPF-30	372	Het steunfonds corona blijft doorgaan t/m 2027. Waarom is dit?		Dit betreft een reserve, die zal leeglopen.
PVDA	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord
PvdA-02	3/90/99	In de Bestuurlijke Hoofdlijnen staat dat de kosten van Jeugdzorg sterk zijn toegenomen (blz. 3) terwijl in de commissie MO van 25 september de Jeugdmonitor is gepresenteerd die laat zien dat zowel de aantallen jeugdigen als de kosten sinds 2018 gelijk zijn gebleven. Dit komt overeen met de toelichting op blz. 99 en het staatje op blz. 90. Waar komt de opmerking op blz. 3 vandaan?	Zorg, Welzijn en Cultuur	De opmerking op bladzijde 3 staat los van de ontwikkelingen in aantallen. De afgelopen jaren isesignaleerd dat de jeugdhulp steeds duurder wordt en de rijksbijdrage niet toereikend is. Kosten stijgen ook door tarieven, indexeringen, loonstijgingen en complexere zorg.
PvdA-03	7?	Op blz. 7 staat dat de bezuinig van 1 miljoen op het Sociaal Domein is opgenomen in de algehele korting van 2% (kaasschaaf). Toch is op blz. 352-353? te zien in de gezamenlijke bedragen voor jeugdzorg in de tabel met 20% afnemen van 25,5 miljoen naar 20 miljoen. Kunt u dit verklaren?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Tot en met 2022 waren er voor de kosten van 2e lijns jeugdzorg 2 taakvelden. Vanaf 2023 zijn dit er 12 geworden. Het splitsen van de jeugdzorglasten in de begroting is hierdoor een stuk ingewikkelder geworden. In de begroting 2023 zijn alle middelen verdeeld over deze 12 taakvelden. In de begroting 2024 is een deel nog blijven staan op taakveld 6.2 (het deel dat onderdeel uitmaakt van het product jeugdhulp). Hierdoor kan het gebeuren dat in de begroting op pagina 101 de afwijking tussen 2023 en 2024 op het product jeugdhulp 2,5 mln is terwijl in het taakvelden overzicht op de 2e de lijns jeugdzorg taakvelden het verschil 5 mln is.
PvdA-04	99	In de afgelopen 5 jaar is Jeugdzorg steeds 5 miljoen lager begroot geweest dan de verwachte kosten zodat in de jaarrekeningen een tekort van 5 miljoen opdook. Zijn de kosten (zie vorige vraag) daarom nu weer te laag begroot. Zelf de jeugdhulp sec wordt met 2,5 miljoen (zie blz.99) gekort. Is dit een gevolg van onrealistisch wensdenken of is er een nadere reden?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Er is geen taakstelling van 3,75 miljoen opgenomen. Het klopt wel dat in de begroting het bedrag van 2024 afneemt ten opzichte van 2023 wat onder andere komt doordat er voor 2023 al een indexering is opgenomen en er voor 2024 rekening is gehouden met een 'kaasschaaf' van 2% over de gehele begroting.

PvdA-05	24	In de begroting wordt op twee plaatsen gerefereerd aan het Addendum op de Woonvisie (blz. 24 en 25) terwijl dit Addendum pas een initiatiefvoorstel is waarover slechts procedurele afspraken zijn gemaakt. Behandeling komt waarschijnlijk pas na de begrotingsbehandeling. Waarom is deze wens van twee raadsfracties in de begroting opgenomen?	Volkshuisvesting - volkshuisvesting	Bij het opstellen van de begroting was nog niet duidelijk hoe de actualisatie van de woonvisie vorm zou krijgen. Er is een addendum op de Woonvisie voorgesteld. Inmiddels heeft het college een initiatiefvoorstel ontvangen. Het college beraadt zich op een reactie op dit initiatiefvoorstel. Er is niet (meer) verder gewerkt aan een addendum vanuit de kant van het college om deze reden. Het initiatiefvoorstel wordt met reactie van het college geagendeerd voor de commissieweek van november en dan zou het mogelijk zijn om in december dit addendum te laten vaststellen.
PvdA-06	30	Waarom nemen de Lasten Volkshuisvesting zonder enige toelichting met 40% af van 2,1 naar 1,26 miljoen (blz.30)?	Volkshuisvesting - volkshuisvesting	Per abuis is de verschillenverklaring van het programma 2 Volkshuisvesting te summier gebleven. In 2023 zijn ontrekkingen geraamd voor incidentele projecten gedekt vanuit de reserve Volkshuisvesting en sociaal domein. Dus staan voor deze projecten de incidentele lasten niet meer in 2024.
PvdA-07		Afgelopen jaren is van het voornemen om 800 huizen te bouwen waarvan 500 voor starters weinig terecht gekomen. Er zijn slechts 600 huizen hoofdzakelijk voor rijken gebouwd. Toch staat er op blz. 33 niet echt een aanpak beschreven hoe we dit anders gaan doen? Kunt u mij alsnog toelichten hoe we de aantallen gaan verhogen (zie ook blz. 36)?	Volkshuisvesting - volkshuisvesting	In zijn algemeenheid betrekken we subsidies van provincie en rijk om bouwprojecten sneller gerealiseerd te krijgen. Het college zet in op realisatie van tijdelijke woningen als onderdeel van de Westlandse Flexroute. We zetten alle zeilen bij om met de veranderende macro-economische omstandigheden (bouwprijzen, rentestanden, stikstof, personeel) de woningbouwproductie op peil te houden.
PvdA-08	41	Op blz. 41 en 42 staat beschreven hoe we de mobiliteit gaan bevorderen en een actueel gemeentelijk verkeerscirculatieplan gaan opstellen. Dit lijkt allemaal gericht op het bedrijfsleven. Waar kan ik dit voor burgers en de verkeersproblemen in de dorpen terugvinden?	Mobiliteit en Economie - Mobiliteit	Het op te stellen verkeerscirculatieplan is niet enkel gericht op het bedrijfsleven. Dit gaat ook over de bereikbaarheid en doorstroming van particuliere mobiliteit. Bij verschijnen kunt u de verkeersproblemen in de kernen en voor de burgers in het verkeerscirculatieplan terugvinden.
PvdA-09	45	Op blz. 45 gaat het bij vestigingsklimaat ook weer over het bedrijfsleven maar niet over de werknemers die zij zo hard nodig hebben. Hoe gaan we hun vestigingsklimaat aantrekkelijker maken?	Mobiliteit en Economie - Mobiliteit	De Opgave Economische Ontwikkeling gaat steeds meer over de werknemers en goed beleid vanuit hun perspectief dan alleen die vanuit de ondernemerskant. Bovendien bekijken we met het verwachte actieplan Impact Ondernemen, anders de werktitel nu doet suggereren, ook de perspectieven vanuit de natuur. We zorgen met dit accentverschil in de opgave voor nieuwe aandacht bij werknemers en talent.

PvdA-10		Over arbeidsmigrantenhuisvesting wordt al 15 jaar gesproken. Regionale beloftes zijn nog steeds niet waargemaakt. Op blz. 52 zou ik verwachten dat daar stond welke aanvullende stappen we gaan ondernemen. En hoe we gaan zorgen dat die huisvesting aan de eisen van rapport Roemer gaat voldoen. Ik heb het niet gevonden. Kunt u mij vertellen waar dit terug te vinden is?	Mobiliteit en Economie - Arbeidsmigratie	Deze cijfers vind u niet terug in de begroting, die kijkt vooruit en niet terug. Met betrekking tot het Rapport Roemer. Dit is nog niet verder verwerkt in wetgeving van de rijksoverheid. dat betekent dat we bij aanvragen wel "Roemerproof" vragen maar dit niet afdwingbaar is. We vallen terug op zaken als bouwbesluit en SNF keurmerk.
PvdA-11	56	Op blz. 56 schrok ik van de bedrijvigheid van Nederland of het gebrek daarvan in Westland. Waar wij altijd rond de 15% meer bedrijfsvestigingen hadden dan gemiddeld in Nederland lopen we nu achter. Hoe komt dit en wat gaan we eraan doen?	Mobiliteit en Economie - Economie	Dit en meerdere signalen zijn voor het college B&W reden om scherper in zicht te krijgen hoe het bedrijfsleven, ondernemerschap en werknemerschap zich in onze gemeente ontwikkelt. Veel bedrijvigheid in Nederland is nog grondgebonden. In Westland is de uitgeefbare ruimte voor bedrijven nagenoeg nihil. De economische uitdaging voor Westland is dan ook hoe we meer economie uit de bestaande vierkante meters halen. We zien daarnaast ook de trend van schaalvergroting groeien. Met name in de glastuinbouw, onder telers en kwekers, vinden meer en meer overnames plaats.
PvdA-12		Ook de volgende blz kwam als schok toen ik zag hoever wij achter lopen met hernieuwbare elektriciteit. Waar het aantal van Nederland de afgelopen 5 jaar is verdubbeld tot bijna 35% is dit in Westland slechts iets meer dan 5%. Als dichtbebouwdste gemeente in Nederland zouden we toch juist voorop moeten lopen. Dus wederom dezelfde vraag: Hoe komt dit en wat gaan we eraan doen?	Mobiliteit en Economie - Energietransitie	Het gebruik van fossiele energie is in het Westland (door het glastuinbouwcluster) vergelijkbaar met de grote steden. Ondanks de versnelling op geothermie en zonnepanelen, is het gebruik van deze hernieuwbare energie nog niet goed terug te zien in de cijfers. De gepresenteerde cijfers zijn tot en met 2021. De verwachting is dat het aandeel hernieuwbare energie de komende jaren flink gaat oplopen.

PvdA-13	Komende week hebben wij een informatieavond over de wetten die de energietransitie moeten bevorderen zoals die op collectieve energieopwekking. PvdA hoopt dat dan ook het prijsbeleid en de leveringszekerheid worden geregeld Zo is het vreemd dat de prijs van armwarmte is gekoppeld aan de gasprijs die weer gekoppeld is aan de olieprijs. Heeft het college gesprekken met aardwarmte-leveranciers over de toekomstige beprijzing en levering? Zo ja dan mis ik dat op blz.59. Wel zie ik op blz. 61 dat de uitgaven voor de Energietransitie terugloopt van 2,5 miljoen naar 0,8 miljoen. Kunt u dit verklaren?	Mobiliteit en Economie - Energietransitie Koppeling warmteprijs aan aardgas is algemeen benoemd als op te lossen knelpunt echter vanwege vele markt- en juridische verwevenheden is dit niet makkelijk te ontkoppelen. Zo is de niet meer dan anders prijs gebruikt om onrendabele top tussen niet fossiele bronnen en aardgas te beprijzen via subsidies. Dit vanuit de Europese regels dat alleen onrendabele kosten mogen worden gesubsidieerd om marktverstoring te voorkomen. Bij de hoogte van de subsidies wordt rekening gehouden met het feit dat warmte (nog) niet belast is conform EB. Dat levert warmte een financieel voordeel op maar voorkomt ook dat over -subsidieering plaatsvindt (beperken kosten subsidie). Kortom dat is lokaal niet op te lossen maar dient (inter-)nationaal beslecht te worden. Uiteraard kan dit verder toegelicht worden op de Raadsinformatiebijeenkomst op 24 oktober. Voor wat betreft de begroting energie, klopt het dat deze is teruggeschroefd. Reden hiervoor is dat er vanuit het Rijk verschillende extra fondsen beschikbaar zijn gesteld voor onder andere compensatie inzet capaciteit (CDOKE), energie-armoede (SPUK) en Isolatie-programma's (NIP). Deze bedragen lopen niet via de reguliere begroting en staan dus niet in deze begroting benoemd. Daarnaast is er er afgelopen jaar een extra hoog bedrag beschikbaar gesteld vanuit het initiatiefvoorstel verduurzamingssubsidie (1 miljoen) en de verduurzamingslening (5 ton).
-----------------------	--	--

PvdA-15	101	Op blz. 101 is plotsklaps zonder toelichting te lezen dat de begroting voor Huizen van de Buurt van 738.000 euro wordt geschrapt terwijl hier toch toezeggingen richting Vitis en de Bibliotheek over ge Daan zijn. Kunt u dit toelichten?	Zorg, Welzijn en Cultuur - Cultuur	De exploitatie van het gemeentelijk vastgoed moet beheersbaar en toekomstbestendig zijn. In dat kader is al het gemeentelijk vastgoed ondergebracht in het product gemeentelijk vastgoed en grond. Per saldo zijn de budgetten binnen Huizen van de buurt, waaronder de bibliotheek niet geschrapt maar verschoven naar programma 8. In de dorpskernen wordt ingezet op het clusteren van voorzieningen die elkaar versterken op goed bereikbare plaatsen. Per potentiële clustering van voorzieningen die elkaar versterken op goed bereikbare plaatsen in de dorpskernen wordt per casus en situatie beschouwd welke rol de gemeente hierin in heeft. De rol van initiator, facilitator of co-creator of eigenaar. Het concept huis van de buurt wordt in Honselersdijk gerealiseerd. In andere kernen wordt ingezet op het clusteren van voorzieningen die elkaar versterken op goed bereikbare plaatsen.
PvdA-16	98	Waarom verwacht het college, in tegenspraak van de landelijke berichtgeving, van een lager aantal inburgeraars (zie blz. 98)? Het begrote bedrag daalt om die reden van 0,8 naar 06 miljoen.	Zorg, Welzijn en Cultuur	De raming zoals opgenomen in de begroting is gebaseerd op aannames die aan het begin van dit jaar zijn gedaan. Dit is ook zo opgenomen in het financieel meerjarenperspectief. De begroting sluit aan op het financieel meerjarenperspectief. Het betreft een op dat moment verwachte daling van de instroom en hierdoor een daling van de kosten die ten laste worden gebracht van gemeentelijke middelen. Na het opstellen van het financieel meerjarenperspectief is geconstateerd dat er ten opzichte van dit perspectief een toename is van het aantal inburgeraars. De verwachting is dus dat het aantal inburgeraars in 2024 in ieder geval gelijk is aan 2023.

PvdA-17		De PvdA neemt aan dat de beschrijving van de aanpak van ondermijning op blz. 107 een eerste stap is. Volgens ons is vooral de informatiepositie van de gemeente slecht. Op straat kun je horen welke winkels, cafés of barbershops geld witwassen of op welke parkeerterrein drugs worden verhandeld. Is het voor de geloofwaardigheid van de gemeente niet beter om deze uitwassen eerst aan te pakken voordat we op zoek gaan naar verborgen ondermijning?	Openbare orde en Veiligheid	De informatiepositie van de gemeente is niet slecht. Sterke signalen worden integraal verrijkt met informatie en opgewerkt voor interventies. Om ook meer zicht te krijgen op trends en fenomenen wordt de inrichting van een veiligheidsinformatieknooppunt binnen de gemeente voorbereid. Voor een effectieve aanpak van ondermijning zijn signalen van inwoners en bedrijven een belangrijke basis. Deze signalen moeten echter bij de gemeente en haar partners terecht komen. Daarom zetten we nog steeds in op het verder vergroten van de meldingsbereidheid. Daarnaast worden meerdere signalen opgepakt en worden al dan niet in integraal verband interventies uitgevoerd tegen bijvoorbeeld drugshandel en witwassen.
PvdA-18		Verder vraagt de PvdA zich af wat er nu gedaan wordt voor de 8 ton rijksgeuld die dit jaar beschikbaar is (zie blz.121) voor de aanpak van ondermijning?	Openbare orde en Veiligheid	Deze rijksgeulden zijn beschikbaar gesteld voor het programma Weerbare Sierteelt waarin verschillende overheidsorganisaties, zoals 4 gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, Douanen met Royal Flora Holland samenwerken in de aanpak van ondermijning. Gemeente Westland is de beheersgemeente. De aanpak weerbare sierteeltsector wil het mooie van de sector beschermen en de kwetsbare punten aanpakken. De focus is preventie, voorkomen is beter dan genezen. Dit door ondernemers te helpen weerbaar te worden, door ze van kennis te voorzien om signalen van criminaliteit snel te herkennen, misstanden te melden en preventieve maatregelen te nemen. https://weerbaresierteeltsector.nl/
PvdA-19	113	Op blz. 113 staat iets over het opstellen, actualiseren en vaststellen van integriteitsbeleid voor politieke ambtsdragers. Volgens de PvdA is dat mooi maar dan rijst wel de vraag waarom het huidige reeds vastgestelde beleid dan niet wordt uitgevoerd?	Openbare orde en Veiligheid	Voor integriteit is geen beleidsplan. Dit gaan wij opstellen. Wellicht wordt met het vastgestelde beleid het agtresie- en intimidatieprotocol voor politieke ambtsdragers bedoeld, dit zit echter in het product veilige publieke taak.
PvdA-20	121	Op blz.121 staat ook nog dat het aantal BOA's wordt uitgebreid zodat er een ton minder wanparticuliere beveiligers uitgegeven hoeft te worden. PvdA juist dit toe maar waar kunnen we die uitbreiding van de BOA's terugvinden?	Openbare orde en Veiligheid	De uitbreiding van het handhavingsteam (boa's) is terug te vinden bij het product openbare orde en veiligheid op pagina 106. Voor het bevorderen van naleving van geldende rechtsregels en voorschriften gaan wij onder andere het handhavingsteam adequaat en effectief inzetten. Hiervoor wordt momenteel aan een

				doorontwikkelingsplan gewerkt. Uitbreiding van de capaciteit is hier onderdeel van.
PvdA-21	126	Absoluut verzuim van kinderen die nooit naar school gaan is volgens het staatje op blz. 126 vorig jaar explosief gestegen 1,3 naar 7,3 procent. Is hier een verklaring voor en wat doen wij daar momenteel aan?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Het is belangrijk om voorafgaand aan de verklaring voor Westland te vermelden dat dit cijfer landelijk is toegenomen. Verklaringen voor de stijging zijn: 1: Nasleep van Corona: leerlingen die zijn afgehaakt in het onderwijs, gevolgen van psychische/mentale problematiek die niet is opgelost (ook vsv). 2: Kinderen die met hun ouders zijn meegekomen als vluchteling uit de Oekraïne hadden niet meteen een inschrijving op een school. Wanneer een kind wordt ingeschreven in een gemeente maar 2 weken geen schoolinschrijving heeft dan wordt dit geregistreerd onder absoluut verzuim. Wanneer een kind later dat schooljaar wel op een school wordt ingeschreven telt deze voor de jaarcijfers mee als 'absoluut verzuimer'. 3: Er zijn ook Oekraïense kinderen die kiezen voor de (uitgebreide) mogelijkheden van thuisonderwijs vanuit Oekraïense scholen met het oog op terugkeer op korte termijn. Deze kinderen staan wel ingeschreven in de gemeente Westland maar hebben geen Nederlandse schoolinschrijving. Ook zij vallen door de registratiewijze onder 'Absoluut Verzuim'. 4: Door de geautomatiseerde wijze van registreren van absoluut verzuim (ingeschreven in de gemeente – geen schoolinschrijving = Absoluut Verzuim), zijn al deze gevallen logischerwijs van invloed op het percentage 'Absoluut Verzuim'. Dit verklaart voor Westland de toename van het absoluut verzuim. Doordat er in het land ook gemeenten zijn die de registratie handmatig hebben aangepast en met betrekking tot punt 2 en 3 hierboven een andere afweging hebben gemaakt, is er

				landelijk ook een stijging van het absoluut verzuim te zien, maar in mindere mate dan in Westland.
PvdA-22	149	Op blz. 149 staat dat de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten worden overgedragen. Waar staan de kosten en inkomsten hiervan en hoe gaan we dit oppakken?	Openbare Ruimte - Milieu	Het Rijk heeft de gemeente geïnformeerd dat er via het gemeentefonds extra geld gaat komen voor de bodemtaken. Deze is echter niet specifiek geormerkt of concreet gemaakt, waardoor deze niet één-op-één herleidbaar zullen zijn. De extra kosten vanuit ODH worden in de loop van volgend jaar duidelijk.

PvdA-23		Echt geschrokken zijn wij van het staatje op blz. 150 waarin te zien is dat de hoeveelheid huishoudelijk afval in Westland onverminderd hoog blijft op 200 kilo ongescheiden afval. De rest van Nederland heeft dit al weten terug te brengen naar 170 kilo. Wat gat de gemeente hieraan doen?	Openbare Ruimte - Afval	Maatregelen om het huishoudelijk restafval te verminderen nemen we op in het nieuwe beheerkader. We hanteren de richtlijn Duurzaam Gemak. Dat betekent dat we het voor onze inwoners makkelijk willen maken om afval gescheiden aan te bieden. Ook willen we meer aandacht geven aan afvalpreventie en willen we gedragsveranderingstechnieken inzetten. De effecten hiervan gaan we meten en op basis daarvan kunnen we het beleid verder aanscherpen. Acties die al zijn genomen, waaronder PBD nascheiding, resulteren niet in een significante daling van het huishoudelijk afval. Dit komt ook doordat PBD een fractie is die in gewicht niet veel bijdraagt, alleen in volume.
PvdA-24	173	Wat is het staatje bovenaan blz. 173? Hierin staan andere cijfers dan in het staatje de blz. daarvoor. Ook onder het staatje staat dat de lasten lager worden terwijl zij stijgen. Kan deze blz. gecorrigeerd worden?	Belastingen	In het overzicht op pagina 172 worden de baten/lasten van de exploitatie weergegeven en op pagina 173 de baten/lasten van de reserves.
PvdA-25		Dan komen we aan de organisatie en de formatie. Kunt u ons vertellen hoeveel formatie vergelijkbare 100.000 gemeenten hebben (zie blz. 194)? Erg geschrokken zijn wij dat er wel steeds meer formatie wordt gevraagd en begroot maar dat zij niet daadwerkelijk binnenkomen. De bezettingsgraad is in de afgelopen 5 jaar van 100% naar 83% teruggelopen. De wervingscampagnes van de gemeente lijken niet effectief. Lopen de ambtenaren harder weg dan we ze binnenhalen?	Organisatie en overhead	In 2022 hadden vergelijkbare gemeenten met 100.000+ inwoners gemiddeld 8,3 fte per 1.000 inwoners. Gemeente Westland zat hier ruim onder met een krappe 7,1 fte per 1.000 inwoners. De krappe arbeidsmarkt in combinatie met extra taken vanuit het Rijk en een behoudende formatieomvang van 7,1 fte maakt dat het lastig is om ambtenaren te werven. De werkdruk in de organisatie is hoog, de carrierekansen op de arbeidsmarkt zijn goed en dat maakt de drempel lager om weg te gaan. Ook zien we een gemiddeld kortere verblijftijd van jongeren bij organisaties. Westland zet onverminderd in op de werving van nieuw personeel en het positioneren als aantrekkelijke werkgever.
PvdA-26		Dit komt blijkbaar ten goede aan externen waarvan de kosten in de zelfde periode zijn verdubbeld terwijl ze landelijk juist met 20% zijn gedaald (zie blz.197). Kunt u dit verklaren?	Organisatie en overhead	In 2021 was het inhuurpercentage voor Westland 24,5%. Dit was gedaald naar 23,9% in 2022. De formatie per 1.000 inwoners zat voor 2022 landelijk op 9,1 fte. Voor 100.000+ gemeenten zat dit op 8,3 fte. Westland zat hier in 2022 ruim onder met 7,1 fte per 1.000 inwoners. Hiermee hadden we onvoldoende formatie om de opgaven goed uit te voeren en heeft Westland ook last van de zeer krappe arbeidsmarkt. de

				23,9% inhuur op formatie zit in de 7,1 fte per 1.000 inwoners.
PvdA-27	232	Op blz. 232 staat wat verborgen is in de tekst dat de financiële bijdragen van andere overheden zijn komen te vervallen en dat dit gevolgen heeft voor bv. De metropolitane fietspaden. Heb ik dat elders in de begroting gemist of is dit de enige vermelding hiervan?	Weerstandvermogen en risicobeheersing	Ten tijde van het schrijven van de begroting was hier mogelijk sprake van. De metropolitane fietspaden waarvoor reeds subsidies zijn afgegeven, worden aangelegd. De MFR naar Rotterdam is in voorbereiding. De verkenningen van de MFR naar Den Haag HS en Delft zijn vrijwel gereed. We constateren dat onze samenwerkingspartners net als Westland worden geconfronteerd met kostenstijgingen en de noodzaak tot bezuinigen. Wat we met deze tekst willen benoemen is dat projecten waarbij de gemeente afhankelijk is van cofinanciering, soms niet of in aangepaste vorm doorgang vinden omdat onze partner deze keuze maakt.
PvdA-28	271	Op blz. 271 staat de gemiddelde loonsom van de gemeentelijke ambtenaren. Die stijgt komend jaar van 88.000 naar 93.000 euro. Zelfs rekening houdend met werkgeverslasten en ziekte- en opleidingskosten is dit een astronomisch bedrag. Kunt u dit nader toelichten?	Bedrijfsvoering	In de berekening van de loonsom is de stelpost salarisstijging als gevolg van CAO-stijging meegenomen in 2024 en verder. Hierdoor is een stijging te zien in de gemiddelde loonsom inclusief werkgeverslasten van de ambtenaren. De onderhandelingen over een nieuwe CAO per 2024 zijn op dit moment gaande.
PvdA-29	321	Als laatste vraag richt ik mij even naar het college bestaande uit lokale burgerpartijen. Hoe kan het dat het bedrag begroot voor burgerparticipatie daalt van 20.575 naar 11.236 euro (blz. 321). Wordt de betrokkenheid van burgers niet meer op prijs gesteld?	Sociaal domein / inspraak en Participatie	Op dit taakveld worden de baten en lasten van de opvang van Oekraïners verantwoord. In 2023 zijn hiervan de uitgaven zichtbaar in de begroting. In 2024 is dit nog niet verwerkt. Dit zorgt voor het verschil tussen 2023 en 2024.
VVD	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord

VVD-01		De begroting bestaat uit een groot aantal containerbegrippen, die eigenlijk niet heel veel concreets zeggen. Kan het college toelichten hoe de raad het college kan controleren of alle punten onder 'wat willen we bereiken' en 'hoe gaan we dat doen' ook daadwerkelijk tot uitvoering komen? Zijn er concrete targets geformuleerd?	Algemeen	In de tussentijdse rapportages wordt de voortgang van de ambities en gestelde doelen aan uw raad gerapporteerd.
VVD-02	19	Er wordt genoemd dat de gemeente een actievere rol gaat pakken met betrekking tot grondzaken in vergelijking met afgelopen jaren. Kan het college toelichten hoe het voeren van een actiever grondbeleid er in de praktijk uit gaat zien? Spitst dit zich toe op alleen woningbouwprojecten van de grond krijgen of ook recreatie, groen en bedrijven? (p. 19)	Ruimtelijke Ordening - Grondzaken	De nota Grondbeleid van de gemeente Westland is uit 2013. Het doel is in 2024 een nieuwe nota Grondbeleid aan de raad voor te leggen waarin de afwegingen en wijze van actiever grondbeleid worden opgenomen. Het vaststellen van deze nota is een raadsbevoegdheid, en de raad zal ook d.m.v. een participatietraject in dit proces meegenomen worden om o.a. te bepalen wat wij als gemeente onder een actiever grondbeleid verstaan. Op dit moment wordt deze afweging per project gemaakt en de voor- en nadelen worden voorgelegd om tot besluitvorming te komen.
VVD-03	24	Welke definitie hanteert het college voor betaalbare woningen? Welke prijsgrens van een woning hoort hierbij? Hoe verhoudt deze definitie zich ten opzichte van omliggende regio's en de landelijke definitie? (p. 24)	Volkshuisvesting	We sluiten aan bij de landelijke en regionale definities. Prijspeilen 2023: Goedkope/sociale koop tot 218.000, betaalbare koop tot 355.000.
VVD-04	24	Het doel is meer betaalbare woningen, kortere wachtlijsten voor huurwoningen en een zo goed mogelijke verdeling van woningen. Dat wil zeggen de juiste doelgroep in de juiste woning tegen voor hen passende kosten. Kan het college toelichten hoe dit doel gaat worden behaald? Welke mogelijkheden heeft het college hiervoor? (p. 24)	Volkshuisvesting	De belangrijkste mogelijkheid om dit te behalen is het bouwen van betaalbare woningen (in zowel huur- als koop sector). Dit is onderdeel van de Westlandse Flexroute. Ook trekken we diverse kleine projecten los met oog op deze doelgroep. Aanvullend hebben we voor koopstarters extra financiële instrumenten kunnen inzetten om woningen betaalbaar te maken. We verwijzen hier naar de Raadsinformatiebrief van 12 juli 2023 "Gemeente Westland investeert in nieuwe generatie starters".

VVD-05	25	Het college heeft het doel om tot en met 2025 500 woningen voor starters te realiseren. Betekent het getal 500 dat tot en met 2025 500 starterswoningen in de woningbouwprogrammering worden opgenomen of gaan er daadwerkelijk 500 woningen de komende 2 jaar worden opgeleverd, zodat eind 2025 een grote groep starters zijn intrek kan nemen in deze woningen? Kan het college dit toelichten? (p. 25)	Volkshuisvesting	Het college heeft zich tot doel gesteld om 500 woningen voor starters te realiseren in deze collegeperiode (tot maart 2026). Deze woningen maken onderdeel uit van de projecten nu in planning en uitvoering. De 500 woningen zullen niet specifiek in de programmering worden opgenomen.
VVD-06	33	Er wordt genoemd dat er gemiddeld per jaar 800 woningen gaan worden gebouwd, waarvan 500 woningen voor Westlandse starters. Het getal 800 komt terug in de Woonvisie 2020-2030. Het getal 500 wordt eerder al door het college genoemd als gevolg van het doel om tot en 2025 500 woningen voor Westlandse starters te realiseren. Kan het college een doorkijk geven hoeveel woningen voor starters er na 2025 gaan worden gerealiseerd? (p. 33)	Gebiedsontwikkeling	Er zijn nog geen ambities vastgelegd voor woningbouw specifiek voor starters na 2025

VVD-07	35	Waarom is de keuze gemaakt om, met behulp van subsidie, 30 sociale koopwoningen om te zetten naar 30 sociale huurwoningen? (p. 35)	Gebiedsontwikkeling	De verdeling van de 150 woningen is als volgt. Circa 50 woningen in de HAK (Kwintsheul) Circa 50 woningen in De Kreken (Poeldijk) Circa 50 woningen in Madewater (Monster Noord) Wij hebben een projectsubsidie aangevraagd ten behoeve van activiteiten waarmee de gemeente bijdraagt aan het provinciale doel: Voldoende juiste woningen op de juiste plek - Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland. Met meer sociale huurwoningen in plaats van sociale koopwoningen sluiten we beter aan bij onze Woonvisie en daarmee blijven deze woningen ook structureel beschikbaar voor de doelgroep. In Waelpolder waren binnen de categorie sociaal 70 sociale huurwoningen gepland, de rest betrof goedkope (sociale) koopwoningen. Vanwege het tekort aan sociale huurwoningen in Westland en de regio en de oplopende wachttijden, is het wenselijk een groter aantal huurwoningen te bouwen. Daartoe worden 30 goedkope (sociale) koopwoningen omgezet naar sociale huur (tot € 752, prijspeil 2021) waarmee het totaal aantal sociale huurwoningen in Waelpolder uitkomt op 104. Zie ook raadsbesluit december 2021.
VVD-08	36	Welke verklaringen heeft het college voor het enorm grote verschil in het aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 inwoners tussen 2020 en 2021 in Westland, gelet op het feit dat de landelijke trend nagenoeg gelijk is gebleven? (p. 36)	Gebiedsontwikkeling	Het college heeft geen verklaring voor dit verschil. Kijkend naar het gemiddelde van 2020 en 2021 komen we weer op de landelijke trend uit, daarom maken wij ons geen zorgen. In eerdere jaren, zoals bijvoorbeeld 2015 is ook een daling te zien en daarna in 2016 weer een stijging.
VVD-09	39	We intensiveren waar mogelijk de handhaving vanuit de politie om verkeersovertreders meer op heterdaad te betrappen en de verkeersveiligheid te verbeteren. Hoe ziet de gemeente dat voor zich gezien de huidige capaciteitsproblemen bij de politie? (p. 39)	Mobiliteit en economie	In overleg met de politie worden locaties waar veel klachten zijn over verkeersovertreders bepaald. Hier kan de politie dan gericht op handhaven indien er capaciteit beschikbaar is. Ook kan mogelijk mogelijk een mobiele flitspaal wanneer deze beschikbaar is in overleg met politie worden ingezet. Momenteel staat er één op de Heulweg en bekijken we op welke volgende locatie we met een flitspaal ook effectief kunnen handhaven.

VVD-10	40	We leggen onze ruimtelijke puzzel. Voor deze Rijks- en provincieopgave brengen we voor de zomer in kaart welke glastuinbouwruimte benodigd blijft in de komende jaren. De ruimtelijke puzzel is meer dan glastuinbouwruimte. Wanneer kunnen we de totale puzzel dan verwachten? (p. 40)	Mobiliteit en economie	De provincies leveren naar verwachting eind 2023 hun ruimtelijk arrangement aan bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Medio 2024 start de provincie met het herijken van hun omgevingsvisie die naar verwachting 2025 wordt vastgesteld. Het Rijk geeft in deze periode hun Nationale Omgevingsvisie vorm waarvoor o.a. de input van de provincies in de vorm van het ruimtelijke arrangement gebruikt wordt. Kortweg zal inhoudelijk een focus komen te liggen op Planet tegen de achtergrond dat niet alle ruimtevragers geacommodeerd kunnen worden. De ruimtelijke puzzel in Westland zal naar verwachting in deze context en periode gelegd worden.
VVD-11	40	Regionale partners krijgen scherper inzichtelijk van ons wat de Westlandse inzet en wens is in de samenwerking met InnovationQuarter, de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, maar ook bijvoorbeeld het platform glastuinbouwgemeenten, de mainports en het Economic Board Zuid-Holland. Daartoe maken we afspraken met deze partners waarbij de rolverdeling en mogelijk targets vastgelegd worden. Wat is de Westlandse inzet en wens dan? (p. 40)	Mobiliteit en economie	Samenwerking met onze partners in de regio is cruciaal. Samen werken we o.a. aan het versterken van onze regionale economie en bereikbaarheid. Westland heeft als hart en hoofdstad van de Greenport een sterk profiel. We worden ook steeds meer gevraagd en ingezet als lobbypartner. Onze inzet is over het geheel genomen onder andere dat we de economische en innovatieve kracht van de glastuinbouw toekomstbestendig en bekender maken. Natuurlijk moet het ook prettig wonen en werken zijn in Westland, ook hierover voeren we voortdurend gesprekken over onder andere de woningbouwopgave. We bezien per casus en partner wat op welke manier het Westlands belang het best kan worden ingebracht. Dit uit zich soms in een zienswijze die u als raad kenbaar maakt en vanzelfsprekend in de vele bestuurlijke en ambtelijke contacten met onze partners.
VVD-12	42	Er wordt genoemd dat we de parkeerdruk in de centra willen verlagen door te kijken naar meer regulering en vergunningen. Wordt hierbij dan ook gekeken naar het verschuiven van de parkeerdruk in omliggende wijken/buurtten? (p. 42)	Mobiliteit en economie	Vergunning parkeren is een vorm van parkeerregulering. Hierbij wordt dan ook gekeken naar het verschuiven van de parkeerdruk in omliggende wijken/buurtten.

VVD-13	46	Er wordt genoemd dat we focussen op een kwalitatieve impuls voor bestaand toeristisch en recreatief aanbod met in het bijzonder aandacht voor verpaupering van Westlandse parels. Kan er meer duidelijkheid worden geschept over de Westlandse parels waar het hier om gaat? (p. 46)	Mobiliteit en economie	We zijn voornemens om de raad volgend jaar te informeren over welke parels dit gaat. Op dit moment zijn we deze aan het inventariseren langs logische toeristische routes.
VVD-14	46	Er wordt genoemd dat we in onze toeristische positionering t.b.v. projecten ons alleen beperken tot agrotourisme. Hoe zien we dit agrotourisme voor ons, valt bijvoorbeeld de kust hier ook onder of richten we ons puur alleen op toerisme voor glastuinbouw? (p. 46)	Mobiliteit en economie	Qua positionering werken we aan een breder profiel dan agrotourisme, maar waar het gaat om een gemeentelijke bijdrage en inzet op projectniveau beperken we ons tot agrotourisme. Het College B&W ziet graag een gefocuste inzet. Het klopt dat we voor deze projecten ons niet richten op de kust. Het College analyseert wel of er kansen zijn om bestaand toeristisch en recreatief aanbod te versterken. De focus ligt hierbij weer juist op water, sport en fiets. Dit gaat dan niet perse om kansen voor de gemeente zelf, maar waar private of publiek-private uitbaters voor te vinden zijn.
VVD-15	60	Uit de analyse van de prestatie-indicatoren (CBS Bevolkingsstatistiek) blijkt dat onze gemeente het goed doet in de zorg, in vergelijking met andere gemeenten. Dit is grotendeels het effect van de hechte samenleving die er in onze gemeente bij onze inwoners is. Kunnen we hier nader in mee genomen worden?	Zorg, welzijn en cultuur	Een sterke samenleving betekent dat inwoners voor elkaar voor elkaar klaar staan. Zo doen Westlanders o.a. meer aan vrijwilligerswerk. Ook zijn de Westlanders bijvoorbeeld minder sociaal eenzaam en vinden ze vaker emotionele steun in hun naaste omgeving. Daarnaast zijn er, in vergelijking met, minder één oudergezinnen. Dit leidt ertoe dat onze inwoners minder vaak gebruik maken van een aantal voorzieningen. Omdat onze samenleving relatief sterk is (zie hiervoor), ontvangt de gemeente overigens ook minder rijksmiddelen in het Gemeentefonds voor het Sociaal Domein.

VVD-16	61	Er wordt genoemd dat we het data-gedreven werken intensiveren. Op welke wijze gaat dit intensiveren plaatsvinden? Anders gezegd gaan we puur op data sturen of wordt ook de menselijke maat in gedachte gehouden? Daarnaast welke rapportages hieromtrent zijn er allemaal? (p. 61)	Doorontwikkeling Sociaal Domein	Data gaan we gebruiken om objectiever te sturen en sneller te kunnen inspelen op (toekomstige) veranderingen. Dit maakt dat we beter kunnen plannen en ontwikkelingen kunnen beoordelen en daarop kunnen anticiperen. Daarnaast blijven we de menselijke maat hanteren in casuïstiek waarbij het “werken volgens de bedoeling” de invulling kan betekenen van het maatwerk dat nodig is. In het programma Datagedreven werken worden de nieuwe dashboards ontwikkeld voor de volgende opgaven/producten onder andere voor Burgerzaken (incl. basisregistratie personen), Crisisaanpak Oekraïne, Inburgering, Integratie, Klantcontactcentrum, Leerplicht & VSV, Samenkracht, Wet maatschappelijke ondersteuning, Centrale Toegang, Energietransitie. Daarnaast zijn er bij het Sociaal domein al rapportages in gebruik en helpen we om deze verder te ontwikkelen en in te zetten in het dagelijkse werk bij voorbeeld voor: PGB, SHV trajecten, Sociaaldomein Kredietbewaking, Inkomen werkprocessen, Minimabeleid, WMO Beleid, WMO besluit, WMO cliënten financieel, WMO contractmanagement, WMO werkprocessen.
VVD-17	62	De inburgering start direct bij aankomst in het hotel: voor welke groepen is dit van toepassing? In de tekst eronder (o.a. over de taal) wordt namelijk alleen over Oekraïners gesproken?	Zorg, welzijn en cultuur	Inburgering is van toepassing voor Westlandse statushouders. In het hotel vinden ook de inburgeringslessen plaats voor deze doelgroep. Wat er ook gerealiseerd gaat worden is Nederlandse taallessen aan Oekraïense volwassenen. Hiervoor hebben we van het rijk extra middelen ontvangen.
VVD-18		Bij cultuur wordt gesproken over 4 kernpartners: Bibliotheek, Cultuurweb, Westlands Museum en Theater de Naald. Kunnen we een overzicht krijgen van welke kernpartner op welke manier bijdraagt aan de doelen van de gemeente Westland?	Zorg, welzijn en cultuur	De gemeente zet in op partnerschap met de 4 culturele kernpartners op basis van wederkerigheid. De gemeente wil een regisserende rol innemen om te borgen dat de 4 culturele kernpartners optimaal samenwerken en elkaar versterken. Het college benoemt drie kernwaarden voor haar kernpartners die moeten worden behouden en uitgebouwd en die samen de identiteit van de Westlanders vormen: betrokkenheid, doorzettingsvermogen en arbeidsethos.

VVD-19	68	We blijven de contactmomenten via telefonie en Social Media verbeteren en optimaliseren (van het KCC). Dit klinkt erg vaag: kunnen we hier al een doelstelling aan hangen?	Zorg, welzijn en cultuur	Nog dit jaar zal in de raadscommissie een presentatie worden gegeven waarin de doelstellingen en ambities zullen worden toegelicht.
VVD-21	69	In het kader van het gezondheidsbeleid wordt uitvoering gegeven aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA): hoe verhoudt dit akkoord zich tot de andere genoemde akkoorden op het gebied van gezondheidsbeleid en de andere doelstellingen in het kader van preventie (gezonde school, aanpak alcohol etc)? En: is het plan hiervoor al ingediend zodat we als gemeente gebruik kunnen maken van landelijke gelden? Mocht er geen positief advies komen, hoe gaan we dan verder? (p. 73)	Zorg, welzijn en cultuur	Het Plan van aanpak brede SPUK is ingediend bij het Ministerie, voorzien van een positief advies van de Kerngroep VNG/VSG. We verwachten binnenkort de beschikking te ontvangen. De middelen voor het Lokaal Preventieakkoord (LPA) stoppen eind dit jaar. Hiervoor in de plaats ontvangen we de brede SPUK-middelen. Binnen de brede SPUK worden de onderwerpen uit het LPA meegenomen. Daarnaast hebben we meerjarige afspraken over de gezonde school, die worden voortgezet.
VVD-22	69	Er wordt genoemd dat via verschillende (keten) aanpakken en interventies de (positieve) gezondheid van de inwoners wordt bevorderd. Is er een lijst beschikbaar van de verschillende (keten) aanpakken en interventies die er op dit moment zijn, zodat eventuele dubbelingen daartussen kunnen worden gesignaleerd? Bijv. Er wordt gesproken dat er een ketenaanpak ontwikkeld moet worden voor kinderen met (risico op) overgewicht, maar dat we ook de programma's rondom Gezonde school willen doorzetten. Zit hier geen dubbeling in? (p. 69)	Zorg, welzijn en cultuur	Het gaat hierbij om de volgende ketenaanpakken: • Kansrijke Start • Kind naar gezond Gewicht • Gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) volwassenen • Welzijn op recept • Valpreventie Binnen deze ketenaanpakken wordt gekeken welke inzet en interventies er nodig zijn om het doel te bereiken. Hierbij is er zeker aandacht voor raakvlakken met andere onderwerpen uit de brede SPUK en daarbuiten en met bestaand aanbod binnen Westland. Zo heeft kind naar gezond gewicht een belangrijke relatie met onder andere het sportakkoord, de combinatiefunctionaris en de gezonde school. Er vindt goede afstemming plaats zowel intern als met onze partners om te zorgen dat we geen dubbelingen hebben, maar dat zaken elkaar aanvullen en versterken.
VVD-23	71	Doel van de inburgering wordt als volgt omschreven: Deelname door inburgeraars aan de arbeidsmarkt op een wijze die recht doet aan hun mogelijkheden (werken naar vermogen). Hoe lang duurt het gemiddeld voordat iemand deelneemt aan de	Zorg, welzijn en cultuur	Op dit moment wordt gewerkt aan het doorontwikkelen van de systemen. Het inzichtelijk maken van de doorlooptijden is hier onderdeel van. We verwachten dat hier in het eerste kwartaal van 2024 meer inzicht over is.

		arbeidsmarkt? Hoe verhoudt zich dit tot andere gemeenten? (p. 71)		
VVD-24	78	Er wordt genoemd dat gedupeerden van de toeslagenaffaire door de gemeente meoten worden bijgestaan. Is al in beeld om hoeveel gedupeerden dit gaat en is duidelijk in beeld of deze slachtoffers terecht zijn? (p. 78)	Zorg, welzijn en cultuur	Gemeenten krijgen een bericht van de belastingdienst met namen van (mogelijk) gedupeerden. Er zijn in Westland 239 gedupeerden. Hiervan hebben er 205 aangegeven dat zij bekend mogen zijn bij de gemeente. We hebben hen meerdere malen benaderd en 36 gedupeerden gaven aan ondersteuning van de gemeente nodig te hebben. Hiernaast zijn 5 kinderen van gedupeerden geholpen door de gemeente. Voor hen is een plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd. De rest geeft aan dat (nog) niet nodig of wenselijk te vinden. De belastingdienst geeft na onderzoek door wie erkend is als gedupeerde en ook als iemand niet gedupeerd blijkt te zijn. Het is tot nu toe in Westland slechts één keer voorgekomen dat een gedupeerde, waarvoor we een plan van aanpak opstelden, uiteindelijk niet gedupeerd bleek te zijn.
VVD-25		In deze opgave wordt gesproken over het bevorderen van gecoördineerde integrale aanpak bestuursrechtelijke handhaving. Er mag vanuit gegaan dat dit al jaren plaats vindt. Wat wordt hiermee bedoeld en hoe is dit de afgelopen jaren vormgegeven?	Openbare orde en veiligheid	Casuïstiek waarbij meerdere portefeuilles centraal staan wordt uiteraard reeds integraal gewerkt. De komende periode wordt ingezet op het bijsturen op dit proces en de samenwerking binnen de organisaties en met samenwerkingspartners.
VVD-26		Ook wordt er gesproken over de verdere invoer van het opdrachtgericht werken. Wat waren de opdrachten van 2023?	Openbare orde en veiligheid	De opdrachten van 2023 zijn de doelstellingen en activiteiten zoals deze eveneens in de begroting zijn omschreven.

VVD-27		Wat willen we bereiken in de aanpak ondermijning? – Voorkomen en bestrijden van ondermijnende criminaliteit. Hiervoor worden meer integrale controles uitgevoerd in samenwerking met politie, OM, Inspectiediensten. Hoeveel meer? En hoeveel waren dat dan in de afgelopen periode?	Openbare orde en veiligheid	In het Westland worden integrale controles uitgevoerd door het Westlands Controle Team (WCT), vanuit het programma Weerbare Sierteelt en door het Haags Economisch Interventie Team (HEIT). Daarnaast worden vanuit de gemeente integrale preventieve bedrijfscontroles uitgevoerd. In 2022 zijn in totaal 14 integrale controles uitgevoerd. Voor 2023 zijn 11 integrale controles gepland, waarvan er tot en met september 8 zijn uitgevoerd. Hiernaast hebben er vanuit het integrale kader individuele controles door BRP-toezichthouders en BWT-toezichthouders plaatsgevonden.
VVD-28		Om de rest van de maatschappij en de jeugd dichter bij elkaar te brengen en het onderling acceptatieniveau te verhogen gaan we meer informatie uitwisselen, heldere beleidskaders ontwikkelen en bijeenkomsten organiseren. Hoe wisselen wij nu, en met wie informatie uit?	Openbare orde en veiligheid	Dit is afhankelijk wat voor informatie het betreft. Voor de aanpak jeugd is in uitwerking van landelijke wet- en regelgeving, zoals AVG en WPG een privacyprotocol waarin is opgenomen onder welke informatie wanneer en onder welke omstandigheden met welke organisatie mag worden uitgewisseld.
VVD-29	124	Er wordt gesproken over dat men wil bereiken dat er voldoende duurzame sportfaciliteiten op de sportparken en in de buitenruimte zijn. Vervolgens worden voor oplossingen vooral punten bij de sportparken genoemd. Welke sportfaciliteiten vallen er in de buitenruimte? (p. 124)	Sport, onderwijs en recreatie	Het gaat hier om trapveldjes, basketbalveldjes, tafeltennistafels, schaaktafels etc. Ook kan gedacht worden aan faciliteiten die aanleiding geven tot bewegen zoals hardlooproutes, mountainbike parcours, wandelpaden, ruiterspaden en urbansports faciliteiten als calisthenics.
VVD-30	146	Kan het college toelichten wat wordt bedoeld met 'met een warme flexibele opstelling bouwen we aan een duurzame relatie met de burger'? Moeten we hierbij denken aan het contact met burgers, meedenken met initiatieven etc.? (p. 136)	Openbare ruimte - Inleiding	Met een warme flexibele opstelling wordt bedoeld dat er een warm contact met de inwoner wordt onderhouden waarbij zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met de wensen en behoeften van de inwoner bijvoorbeeld wanneer dit aankomt op wijze, tijdstip en locatie van het contact. Zo bouwen we aan een duurzame (langdurig goede) relatie.
Westland Verstandig	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord

WV-01	Kan een geactualiseerd overzicht gegeven worden van de stofkam-operatie, schrappen oud beleid en € 1 miljoen voor het realistisch Meerjaren Investeringsplan?	Stofkam: Ruimtelijke Ordening (€ 215.000), Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) (€ 19.750), Energietransitie (€ 350.000), Economische ontwikkeling, excl. kust, recreatie en toerisme (€ 18.000), Bedrijven en omgevingscontactcentrum (€ 100.000), Leerplicht en VSV (€ 85.000), Schuldhulp (€ 50.000), Samenkracht (€ 45.000), Sportbeleid en accommodaties (€ 140.000), Recreatie en Toerisme (incl. kust en evenementen) Beleid (€ 30.000), Onderwijshuisvesting (€ 123.545), Infrastructuur (bovengronds en ondergronds) (€ 349.300), Klimaatadaptatie (€ 140.000), Waterhuishouding (€ 54.000), Groen en recreatie (€ 80.000), Bestuur (€ 272.500), Geo Basisregistratie (€ 5.000), Governance Verbonden Partijen (€ 100.000). Schrappen oud beleid: Transformatiefonds (€ 275.000, incidenteel), budget voor particuliere beveiligingsbedrijven (€ 110.000), maatschappelijke stages (€ 25.000), minder stembureaus (€ 43.750), minder aanplakborden (€ 7.000) , aframen stelpost uitvoering CWP ten behoeve van nieuw beleid (€ 300.000 - € 500.000), efficiencyslag uitvoering WOZ (€ 20.000), aframen stelpost flankerend beleid (€ 100.000) onderuitputting Generatiepact (€ 50.000). € 1 miljoen kapitaallasten Investeringsen die in 2023 als 'gereed' gepland stonden zijn in het kader van realistisch plannen getoetst. Dit levert een voordeel op in 2024 van € 1 miljoen aan kapitaallasten. Inzicht in deze investeringen volgt in december.
--------------	--	---

WV-03	23	Nu lezen we op pagina 23: "In de begroting is in lijn met het dekkingsvoorstel van het College een 2%-operatie aan de uitgavenzijde verwerkt". Die zin zien wij ook weer terugkomen onder meer op pagina 30, pagina 103, pagina 134, pagina 173, pagina 201 etc. Bij een aantal programma's staat deze zin niet en betekent dat dan dat bij die programma's de 2% niet wordt toegepast en waarom is dat dan niet het geval?		Nee. De 2% is ook van toepassing op programma's waar het percentage niet wordt genoemd.
WV-04	23	Op pagina 23 wordt aangegeven dat in 2024 minder inhuur personeel verwacht wordt omdat de werkzaamheden afnemen en meer gewerkt moet worden aan efficiency. Is dat niet voor de hele organisatie doorgevoerd waardoor de externe kosten fors zullen dalen?		De noodzaak voor externe inhuur is niet altijd efficiency gerelateerd waardoor niet gesteld kan worden dat organisatiebreed de externe kosten fors zullen dalen. Neem bijvoorbeeld het doorvoeren van nieuwe verplichte wet-en regelgeving. Daar waar het niet belegd is, kost het extra capaciteit of dient er een herprioriteren van taken plaats te vinden.
WV-07	35	Pagina 35: Wanneer worden de woningen sociaal en bereikbaar door OBWZ gerealiseerd op de genoemde locaties en wat kost dat aan afkoop OBWZ?	Deelnemingen	Dit is onderdeel van de planvorming binnen OBWZ, hiervoor moeten nog ruimtelijke procedures doorlopen worden. Naar verwachting worden de eerste sociale huurwoningen in De Kreken (Poeldijk) gebouwd. Aansluitend de woningen in de HAK (Kwintsheul) en daarna komen de woningen in Madewater (Monster Noord) aan de beurt. De eerste woningen worden naar verwachting op zijn vroegst in 2025 worden opgeleverd. Het financiële plaatje, zowel kosten als baten, is onderdeel van de verdere deelplanuitwerking die momenteel plaats vindt. Een deel zal in de grondexploitatie meegenomen kunnen worden. De planvorming is nu nog niet ver genoeg gevorderd om al bedragen te kunnen gaan noemen.
WV-08	42	Op pagina 42 wordt aangegeven dat de parkeerdruk in de centra verlaagd wordt doordat gekeken wordt naar meer regulering en vergunningen. Wat bedoelt het College daarmee?	Mobiliteit en economie - Mobiliteit	Vergunningparkeren is een vorm van parkeerregulering in de blauwe zone. Deze maatregel heeft tot doel om in de centra ervoor te zorgen dat bewoners nabij hun woning kunnen parkeren en winkelbezoekers nabij de winkels. Welke vormen van parkeerregulering verkennen het College B&W daadwerkelijk zinvol en effectief acht, zal u in 2024 aan u voorgelegd worden met een beleidsnota parkeren.

WV-09	43	Op pagina 43 wordt verwezen naar parkeren bij de kust. Kan het College aangeven wat in 2023 de kosten en baten zijn geweest van het betaald parkeren en geeft dat overzicht aanleiding om het beleid inzake betaald parkeren aan te passen. Welk bedrag staat in de begroting 2024 voor betaald kust-parkeren?	Openbare Ruimte - Infrastructuur	Vraag 1 In de begroting 2023 is een krediet van 375.000 uitgaven en 333.000 inkomsten begroot. Op dit moment verwachten wij dat het begrote uitgaven krediet summier te overschrijden. Verder zijn de inkomsten minder dan begroot. Op dit moment hebben wij 145.000 euro inkomsten ontvangen. In de evaluatie van het strandparkeren wordt het onderdeel inkomsten meegenomen. Vraag 2 In de begroting 2024 staat een krediet begroot van 375.000 uitgaven en 333.000 inkomsten.
WV-12	44	Op pagina 44 wordt aangegeven dat eind 2024 de VORM-regeling succesvol afgerond wordt door het budget volledig te benutten voor herstructureringsinitiatieven die hierbinnen passen. Hoe is dat mogelijk nu vanaf het begin van de regeling de gemeente Westland nauwelijks geld heeft uitgegeven en nu plotsklaps alle gelden –bijna € 3 miljoen- nog besteed gaan worden? Dat is toch niet mogelijk. Gaarne verklaring. Wat gebeurt er met de gelden die overblijven?	Mobiliteit en economie - Economie	Het is de intentie om de gelden uit de VORM-regeling succesvol volledig te benutten. De subsidieregeling VORM eindigt (vooralsnog) op 1 september 2024. Aangezien de subsidieregeling gebaseerd is op vrijwillige deelname van de woningeigenaren en de woningeigenaren zelf een aanvraag dienen in te dienen kan inderdaad niet met zekerheid gesteld worden dat de gelden volledig benut worden. Het is wel de wens om alle beschikbare gelden voor deze doelstelling te benutten. Op het moment dat de subsidieregeling op 1 september 2024 (vooralsnog) eindigt vallen overgebleven gelden (het bedrag wat is overgebleven na toekenning van de ingediende aanvragen) terug naar de Provincie en naar de algemene reserve van de gemeente.

WV-13	45	Op pagina 45 wordt verwezen naar het organiseren in 2024 van een groter evenement. Wat wordt hiermee bedoeld en is het niet zinvoller om bijvoorbeeld de opening van het Varend Corso wat groter te maken en daar een Westland Event van te maken, welk budget heeft het College voor ogen voor een “groter evenement” en welk budget heeft het College voor ogen voor de World Expo 2025 Osaka? Wat Westland Verstandig betreft hoeft dat budget niet groot te zijn.	Mobiliteit en economie - Economie	Dit jaar bleek dat het evenementen dat we tijdens de Greentech organiseerden uiterst nuttig en goed bezocht was. Het college B&W beoogde vooral delegaties van focuslanden uit het door uw raad vastgestelde Strategisch Kader Internationalisering aan te trekken en kennis te laten maken met elkaar, Westland en bedrijfsleven uit de tuinbouw. In datzelfde beleidsstuk beoogen college en raad de samenwerking met ambassades te versterken. We willen daarom het evenement tijdens de Greentech uitbouwen en ten dienste te laten komen van o.a. betere relaties met ambassades. Het budget valt binnen de dekking van de huidige begroting en betekent vooralsnog geen extra bijdrage. Op dit moment kan over de World Expo Osaka 2025 nog niet gezegd worden welk budget exact nodig is. De samenwerking met Japan verloopt steeds sterker. In Japan laten de autoriteiten en het bedrijfsleven de waardering zowel kwalitatief als kwantitatief goed blijken. Programmering van Westlandse tuinbouw in Osaka is dan ook een onderdeel van een veel langer lopende strategie. In 2024 maken we richting Japan alleen kosten die binnen de begrotingsdekking vallen.
WV-14	45	Op pagina 45 wordt gesproken over menskracht voor programma's zoals Robocrops. Hoeveel menskracht is daarbij betrokken en ook bij andere innovatieprogramma's? Verderop op pagina 45 staat ook nog “door bestaande menskracht effectiever in te zetten”. Waar gaat het om?	Mobiliteit en economie - Economie	Medewerkers van de gemeente zijn via de MRDH en via hun activiteiten binnen het GPWH-netwerk betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van het Innovatiepact en inhoudelijke programma's. Het gaat om RoboCrops en 5G-ontwikkelingen in de kas. Maar ook over projecten over energiebesparing en gezondheid en geluk. Opgeteld is de inzet ongeveer een halve FTE. We kijken goed hoe we de inzet efficiënt kunnen houden door projecten te bemensen met partners van de GPWH, Stichting GHC, TomatoWorld en InnovationQuarter. Zo voorkomen we onnodige, dubbele inzet.

WV-15	45	Op pagina 45 wordt verwezen naar regionale partners en de Westlandse inzet voor onder andere InnovationQuarter, de Metropoolregio, platform glastuinbouwgemeenten. Op welke wijze worden de effectieve en daadwerkelijke resultaten van deze inzet door de gemeente gemeten?	Mobiliteit en economie - Economie	Het moet prettig wonen, werken en recreëren zijn in de gemeente Westland. Daar werken wij met vele andere partners hard aan. Samenwerking met onze partners is cruciaal, omdat kansen en problemen niet stoppen bij een gemeentegrens of alleen door de (gemeentelijke) overheid zijn te pakken of op te lossen. We willen in 2024 scherper definiëren in welke commissies en besturen we ons gaan roeren en welke een meer reactieve inzet van ons kunnen verwachten. We zien dat het thema glastuinbouw leeft. We spreken vaker over bedrijven die zich hier willen vestigen, de Flora Campus is vaker gespreksonderwerp, de regio begrijpt de glastuinbouw steeds beter. Dat laat zich niet kwantificeren, maar versterkt ons vooral in onze positionering. Bij de uitvoering van de motie 'Sterk merk Westland' zullen we hierover binnenkort met de raad van gedachten wisselen.
WV-16	45	Op pagina 45 wordt aangekondigd dat in 2024 een economische visie op arbeidsmigratie gaat komen. Wat houdt dat in en wat ons betreft hoeft dit niet. Ook in de begroting wordt op diverse plekken aangekondigd dat er visies, onderzoeken gaan plaatsvinden. Waarom gaan we toch weer die kant op nu het verleden heeft uitgewezen dat alle visies die het vorige College geschreven heeft uiteindelijk in de kast terechtgekomen zijn zonder dat er iets van uitgevoerd werd en vele honderdduizenden euro's kosten en nutteloze ambtenarentijd. We zien ook de nota Impact Ondernemen op pagina 46, bedrijventerreinenvisie, kantorenvisie op pagina 46 en elders in de begroting. Waarom, waarom toch? Op pagina 62 wordt aangegeven dat de opgave Economische Ontwikkeling sterke behoefte heeft aan meer data naast ambtelijke expertise. Wat wordt hiermee bedoeld? Welke onderzoeken worden nu weer gedaan en heeft het recente rapport over de economische toestand in Westland niet een dermate positief resultaat opgeleverd dat het voorlopig afdoende geregeld is?	Mobiliteit en economie - Economie	Het nut en de noodzaak van visies is een politiek-bestuurlijke discussie die we graag in de raad verder voeren. Om ambtelijk gesignaleerde ontwikkelingen het hoofd te bieden wil het college een visies met samenhangende maatregelen maken. U vraagt specifiek naar wat deze inhoudt. Arbeidsmigratie is van cruciaal belang voor de economische ontwikkeling van de glastuinbouw en daarmee de gemeente Westland. In die zin is het zorgelijk dat steeds meer arbeidsmigranten Nederland, en vooral Nederlandse de land- en glastuinbouw, lijken te vermijden. Met meer inzicht en data (harde cijfers) willen we ons beleid efficiënter maken. Het helpt ons scherper te bepalen welke beleidsdoelen we wel of niet halen, hoe we kunnen bijsturen etc.

WV-17	48	Op pagina 48: Wat houdt de “uitvoering quick scan Soorten Management Plan ter bescherming van o.a. vleermuizen bij isolatie” in?	Mobiliteit en economie - Energietransitie	De quick scan is een verkennend onderzoek. We kijken waar vleermuizen gesignaleerd zijn, waar ze verblijven en welke groenstructuren ze gebruiken. We voeren de quick scan eerst uit in de kern Monster. Op basis van dit verkennend onderzoek wordt een voorstel gemaakt voor een diepgaander vervolgonderzoek. Het vervolgonderzoek vormt dan de basis voor het op te stellen soortenmanagementplan.
WV-18	52	Wat houdt in het “evalueren van de beleidsregels huisvesting op tuinderspercelen”? Wanneer komt het College met nieuwe voorstellen daaromtrent of moet het initiatief vanuit de Raad daartoe komen? Op pagina 61 wordt onder het hoofdstuk Arbeidsmigratie jaarlijks een bedrag opgevoerd van ongeveer € 150.000,--. Wat gaat met dat bedrag gebeuren?	Mobiliteit en economie - Arbeidsmigratie	Het traject om de beleidsregels tijdelijke huisvesting voor arbeidsmigranten op tuinderspercelen te evalueren is recent opgestart. De resultaten daarvan zullen in november in de commissie wonen met uw raad besproken worden. Het bedrag van Euro 150.000 is onder andere bestemd voor externe inhuur van een projectleider / beleidsadviseur huisvesting arbeidsmigranten, alsmede voor noodzakelijke onderzoeken in het kader van arbeidsmigratie en bewonersavonden en andere communicatiemiddelen.
WV-19		Wat gaat er gebeuren met de MKB-subsidiegelden die vanaf 2024 structureel gegeven worden (€ 150.000,--)? In het verleden werden deze of niet gebruikt of gingen op aan lezingen etc. Is dit zinvol?	Mobiliteit en economie - Economie	Dit budget gebruiken we voor diverse projecten die bijdragen aan levendige en gastvrije winkelgebieden. Hierbij valt te denken aan de uitvoering van de Horecavisie Westland 2030. Maar ook aan andere projecten waar de BIZ'en in de winkelgebieden mee aan de slag gaan op het gebied van leegstandsbestrijding, digitalisering en de inrichting van een duurzame winkelstraat. Het afgelopen jaar zijn dit soort MKB-projecten gefinancierd vanuit de Westland Agenda III. Die mogelijkheid is er in 2024 en verder - vooralsnog - niet. Met dit budget willen we een wachtlijst aan projecten alsnog uitvoeren.

WV-20	62	Kan de exacte stand van zaken van de Westland agenda III worden gegeven zowel voor 2023 als het nog te besteden budget voor 2024? Hetzelfde geldt voor de subsidie Verplaatsing woningen.	Mobiliteit en economie - Economie	De exacte stand van zaken van de Westland Agenda III is dat tot nu toe in totaal een bedrag van €1.274.080,- is uitbetaald. Daarbij dient rekening gehouden te worden met het feit dat het hier een 80%-regeling betreft. Het restantbedrag bestaat uit 20%-uitkering op een aantal projecten en toezeggingen de stuurgroep WAIII die nog uitgekeerd moeten worden. Voor de subsidie Verplaatsing woningen geldt dat sinds 2018 tot nu toe een bedrag van €4.062.358 is uitbetaald. Daarvan kwam een bedrag van €2.987.270 voor rekening van de Provincie Zuid-Holland en een bedrag van €1.075.088 voor rekening van de gemeente Westland. In totaal is nog een bedrag van €2.912.642 beschikbaar. Waarvan €812.730 voor de Provincie Zuid-Holland en €2.099.912 voor de gemeente Westland. Voor de bijdrage is een verdeelsleutel afgesproken tussen beide partijen
WV-21	70	In het coalitieakkoord is opgenomen dat er ieder jaar twee kunstwerken in de openbare ruimte in Westland bijgeplaatst zullen worden. Hoe ver staat het daarmee?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Het bronzen beeld van Gravin Machteld is in februari van 2023 geplaatst op de Markt van 's Gravenzande. De Rode Woerdeend staat midden in de wijk Woerdblok in Naaldwijk. In maart is deze daar geplaatst. In oktober is het kunstwerk Fonteinviss geplaatst in de Hofvijver in Wateringen. Het kunstwerk is eigendom van de Culturele Raad Wateringen. Gemeente Westland heeft financieel bijgedragen aan de realisatie.
WV-23		Wanneer wordt de WMO-verordening gewijzigd zodat eenvoudigere processen kunnen worden gevolgd?	Zorg, Welzijn en Cultuur	Begin 2024 krijgt u de Verordening Maatschappelijke Ontwikkeling voorgelegd.
WV-24	145	Op pagina 145 wordt verwezen naar het onderzoeken van de mogelijkheid van een centrale locatie voor een op de toekomst gerichte milieustraat. Hoe ver staat het daarmee? Op pagina 365 wordt voor de nieuwbouw gemeentewerf in 2023 een bedrag van € 1.7 miljoen uitgetrokken en in 2024 € 115.000,--. Hoe valt dit te duiden? Op pagina 367 wordt in 2024 een bedrag van € 4.7 miljoen en in 2023 een bedrag van € 3.3 miljoen voor de nieuwe gemeentewerf uitgetrokken. Hoe valt dit met elkaar te rijmen?	Openbare Ruimte - Vastgoed	Op dit moment wordt gekeken - gelet op nieuwe ontwikkelingen en ruimtelijke vraagstukken - of de eerder gekozen locatie nog passend is. De 1,7 mio en 115k betreft een onttrekking aan de reserves (inkomsten als gevolg van verkoop werf 's-Gravenzande) t.b.v. de investering. Dit dient voor een deel als de toekomstige dekking voor de realisatiekosten van een nieuwe werf en milieustraat. Vooralsnog staan de bedragen 4,7 en 3,3 mio als voorlopige raming van de benodigde middelen om het geheel te kunnen realiseren.

WV-25	148	Op pagina 148 wordt verwezen naar “een verkenning naar bronnen en het kunnen voorkomen van laagfrequentie-geluiden naar aanleiding van klachten”. Wat houdt die verkenning in?	Openbare Ruimte - Milieubeleid en -beheer	Op het ogenblik zijn er geen wettelijke regels en beleidsnormen voor laagfrequente geluiden. Vaak zijn deze moeilijk aan een specifieke bron te koppelen. Via klachten hebben wij een indicatie van ervaren overlast. De gemeente wil daarom op basis van deze klachten kijken of de bron hiervan met zekerheid is vast te stellen zodat gerichte actie mogelijk is.
WV-27	208	Kan een nadere onderbouwing gegeven worden van de geraamde kosten afvalstoffenheffing 2023 en 2024 en rioolheffing? Voor wat betreft de afvalstoffenheffing, kan inzicht gegeven worden in de kosten 2021 en 2022 toen we de gele zakken nog hadden en wat die kosten nu zouden zijn als we de gele zakken hadden laten hangen ten opzichte van de huidige situatie waarin bij grondgebonden woning alles in één bak gaat, behalve dan papier, glas, gft en kleding? Wat zijn de kosten als heel Westland –als dat mogelijk is- voorzien wordt van ondergrondse afvalcontainers ofwel ook de woningen voorzien worden van een extra bak voor plastic. Zijn die berekeningen er?	Openbare Ruimte - Afval	In 2022 heeft de beleidswijziging plaatsgevonden om van bronscheiding PBD naar na-scheiding te gaan van het restafval. De kosten voor omzetting zijn geraamd op € 440.000,-. De besparing vanaf 2023 is geraamd op € 208.000,-. Hoewel het inzichtelijk maken van de werkelijke impact op de kosten (cq. besparen) lastig is en afhankelijk van werkelijke volumes, scheidingsresultaten, tariefontwikkelingen en van de opbrengsten van het gescheiden PBD zou het verwachte tekort ca. € 700.000 hoger zijn geweest. De gevraagde berekeningen van de kosten om heel Westland te voorzien van ondergrondse afvalcontainers zijn niet gemaakt. Er is een koers ingezet op nascheiding en in die lijn gaan we verder met het oog op kostenbesparing en eenduidig beleid voor alle inwoners.
WV-28a		In 2026 worden de marktgelden aangegeven met een dekkingpercentage van iets meer dan 50%, terwijl de kosten schoonmaak maar voor 50% worden toegerekend. Waarom is dat het geval en waarom worden deze niet op 100% gesteld?	Lokale heffingen	De gevraagde berekeningen van de kosten om heel Westland te voorzien van ondergrondse afvalcontainers zijn niet gemaakt. Er is een koers ingezet op nascheiding en in die lijn gaan we verder met het oog op kostenbesparing en eenduidig beleid voor alle inwoners.
WV-28b		Pagina 227: De kosten van een graf zijn ongeveer € 6.000,--. Dat is veel en wellicht te veel in vergelijking met buurgemeenten. Toch is er maar 50% kostendeckendheid. Wat zou er moeten gebeuren om dat tarief omlaag te krijgen van de grafrechten?	Openbare Ruimte - Begraven	Het vaststellen van de tarieven en de bijbehorende kostendeckendheid is een politieke keuze.
WV-29	230	Wat zou het kosten als het kwijscheldingspercentage op 120% wordt bepaald?	Lokale Heffingen	Een uitbreiding van de huidige kwijscheldingsnorm van 100% naar 120% betekent een lagere opbrengst van afvalstoffenheffing en rioolheffing van totaal circa: € 128.000 per jaar.

WV-30	234	Wanneer wordt de SOK Honderdland afgewikkeld en zijn de uitgerekenen bedragen haalbaar? Wat doet het College om zekerheid te hebben of dat haalbaar is nu HOC nog doende is met de verkopen?	Gebiedsontwikkelingen	De SOK Honderdland wordt definitief afgewikkeld als de ontwikkeling van het bedrijventerrein is voltooid. Naar verwachting is dit in 2024 het geval. HOC en de gemeente zijn sinds de start van de ontwikkeling van Honderdland (na het afsluiten van de SOK in 2014) voortdurend in gesprek om de gemaakte afspraken in de SOK over en weer na te komen. Partijen streven ernaar om de gesprekken in de eerste helft van 2024 af te ronden. De verwachting is dat het risico bij het volgende P&C-moment kan worden bijgesteld.
Groen Links	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord
GL-02	50	Op pagina 50 staan veel ambities en doelen voor de ontwikkeling van de floracampus, maar in de tabel op pagina 61 staat er voor de jaren 2024 t/m 2027 geen geld voor begroot. Zijn er voor 2024 en verder geen verwachte kosten of zijn deze elders in de begroting ondergebracht?	Mobiliteit en Economie - Floracampus	Voor de huidige fase heeft de gemeenteraad in mei 2023 een krediet vastgesteld van € 750.000. Dit krediet loopt door tot april 2024. Het is de bedoeling dat er voor het vervolg een grondexploitatie wordt vastgesteld. Daarnaast zijn er nog een aantal additionele investeringen nodig (bijvoorbeeld voor het vakcollege, die opgenomen zijn in het Meerjaren Investerings Programma (MIP). De financiële kant van de Flora ontwikkeling wordt in de commissie Flora ontwikkeling van november met u besproken.
GL-03	54	Op pagina 54 staat de functiemengingsindex, op basis waarvan worden de aantallen voor huizen en banen berekend? Tellen huizen voor alleenstaande even zwaar als meerpersoonshuishoudens? Is banen het aantal FTE dat er gewerkt wordt, of tellen voltijd- en deeltijdbanen beide even zwaar mee? Is een schatting van het aantal openstaande vacatures ook meegenomen in de telling van banen?		De index waar u naar verwijst, bestaat uit open-source-gegevens die voor het college B&W niet direct richtinggevend zijn. Wettelijk zijn we verplicht deze gegevens op te nemen, maar deze gegevens kennen - zoals u terecht stelt - behoorlijk wat nuances. De gemeente onderzoekt daarom hoe we veel scherper in beeld kunnen krijgen welke data daadwerkelijk relevante informatie geven om beleid op bij te stellen. We zullen uw vragen desgewenst schriftelijk beantwoorden, maar nodigen u vooral uit om mee te denken over gegevens die waardevoller zijn en meer betekenis hebben voor woonbeleid, vestigingsklimaat en sturing op de verhouding woningen-banen.

GL-04	89	Op pagina's 84, 85 en 86 staan indicatoren van 'jongeren met een delict voor de rechter', 'kinderen in uitkeringsgezin' en 'werkloze jongeren'. Is er voor deze indicatoren data met meer significante cijfers beschikbaar? Op deze manier is de vergelijking tussen landelijk en gemeente niet goed te maken, vooral voor de 1 á 2% grafieken. Het zou fijn zijn als de percentages met tenminste 1 cijfer achter de komma gepresenteerd kunnen worden.		Dit zijn verplichte BBV indicatoren; deze data worden beschikbaar gesteld door de VNG (waarstaatjegemeente.nl). Wij beschikken niet over gedetailleerdere cijfers.
Forum voor Democratie	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf / Onderwerp	Antwoord